



JAARRAPPORT 2017 PARTNERS PAYS-DOGON

VOORWOORD

Hierbij ons eerste jaarverslag onder de nieuwe naam Partners Pays-Dogon. Een eerste weerslag van onze samenwerking. Het was een heel bijzonder jaar. We hebben elkaar beter leren kennen, nieuwe manieren gevonden om te overleggen en om werkelijk de integraliteit van de projecten en activiteiten nog meer te integreren. Ook een bijzonder jaar omdat ADI, in de personen van Amatique Dara en Saidou Temme een bezoek brachten aan Nederland en zo met vele van onze donoren

kennis konden maken, maar ook onze donoren konden horen en zien wat de gezamenlijke Partnerschap tussen PPD en ADI oplevert. We hopen dat iedereen zich laat inspireren door wat er mogelijk is en hoe we door Partnerschap en vertrouwen veel voor elkaar krijgen. Maar zoals altijd ook waar het nog beter of anders kan of moet. En ook dat leest u in het verslag, de plannen voor 2018 en verder. Veel leesplezier!

INHOUD

1. PARTNERS PAYS-DOGON	3
2. ONDERWIJS	7
3. GROENE WOESTIJN	11
4. WATER	15
5. VROUWEN	19
6. GEZONDHEID	23
7. CULTUUR	27
8. PROJECTEN 2017	31
9. FINANCIËLE VERANTWOORDING	43

In Mali woont het volk de Dogon in de Bandiagara cliff met een eeuwenoude cultuur. Een kleurrijk volk, rijk aan cultuur, rituelen en tradities en in een prachtig gebied. Maar het is ook moeilijk bewoonbaar. Goede grond is zeldzaam en watervoorzieningen zijn schaars. De dorpen liggen verspreid en geïsoleerd in een enorm gebied.

Hier werkt Partners Pays Dogon samen met de Dogon aan betere leefbaarheid. Met projecten op het gebied van watervoorziening, onderwijs, vrouwen, behoud van het cultureel erfgoed en de vergroening van de woestijn.

Altijd als partner van de Dogon. We lossen niet op, maar trainen. Géven niet, maar ontwikkelen. Pompen zijn

eigendom van het dorp, onderhoud organiseert de bevolking zelf. Voor scholen wordt een onderwijssysteem met moderne lesprogramma's ontwikkeld.

Lokaal leiderschap ontwikkelen, dáár gaat het ons om. Dat is duurzame ontwikkeling. Want als er een pomp is, hoeven kinderen, de lokale leiders van morgen, geen einden meer te lopen om water te halen en kunnen ze naar school.

Deze aanpak werkt, ondanks allerlei obstakels onderweg. We bewegen dan ook als een kameleon. Één stap vooruit. Soms ééntje achteruit...maar steevast weer dóór.

Al meer dan 30 jaar. Ontwikkeling door partnerschap.

PARTNERS PAYS-DOGON



DRIE STICHTINGEN WORDEN ÉÉN

Stichting Dogon Onderwijs

Nederland heeft al een lange relatie met Mali, die startte toen architect-archeoloog Herman Haan in 1955 de Tellem Expeditie voor de NCRV de Nederlandse huiskamer inbracht. In zijn voetspoor volgde vele architecten en kunstenaars naar dit fascinerende gebied met haar rijke cultuur.

Zo ook architect Joop van Stigt, die in 1972 zijn eerste reis maakte. Het werd het begin van een lange reeks van reizen; eerst om de cultuur op te snuiven maar al snel om mee te denken over de watervoorzieningen en het behoud van de cultuur. De eerste waterputten en dammen werden in 1981 aangelegd. Al snel bleek er meer nodig te zijn om werkelijk een verschil te maken.

En zo begon in 1995, met het bouwen van de eerste school, de oprichting van SDO (Stichting Dogon Onderwijs) door Joop en Gonny van Stigt en de samenwerking met Stichting Bloemendaal-Dogon en Dogon Vrouwen Initiatief.



Joop & Gonny van Stigt



Bestuur van Stichting Bloemendaal-Dogon

Stichting Bloemendaal-Dogon

De stichting opgericht door Aagje Nicolaas na een ontmoeting in Mali met Joop van Stigt heeft altijd samengewerkt met SDO. De stichting is diep geworteld in de Bloemendaalse gemeenschap. Directe samenwerking met scholen heeft geleid tot geld inzamelingsacties voor scholenbouw, waterputten en lesmateriaal.

De laatste jaren richtte de stichting zich steeds meer op de onderwijsinhoud en ontwikkeling hiervan in samenwerking met SDO. Het programma L'AMI (L'Approche Pédagogique des Mots Imprimés) is nu het krachtige resultaat wat breed gedragen wordt in Pays Dogon.

Dogon Vrouwen Initiatief

In 2007 werd DVI (Dogon Vrouwen Initiatief) opgericht door Jacq-ti de Leeuw en Gonny van Stigt. Het was het logische vervolg op de werkzaamheden van de al aanwezige Stichting Dogon Onderwijs die constateerde dat het werken met vrouwen een logische volgende stap was. De ervaringen opgedaan door Jacq-ti de Leeuw bij The Hungerproject Nederland vormden de basis voor het empowermentprogramma van de vrouwen.

Het organiseren van vrouwengroepen en het werken aan gezondheid, alfabetisering, landbouw en verhogen van hun inkomsten was de basis van de werkzaamheden. Logisch vervolg van het vrouwen initiatief was het opstarten van een lokale organisatie (ADI) en het groene woestijn initiatief samen met Stichting Dogon Onderwijs.



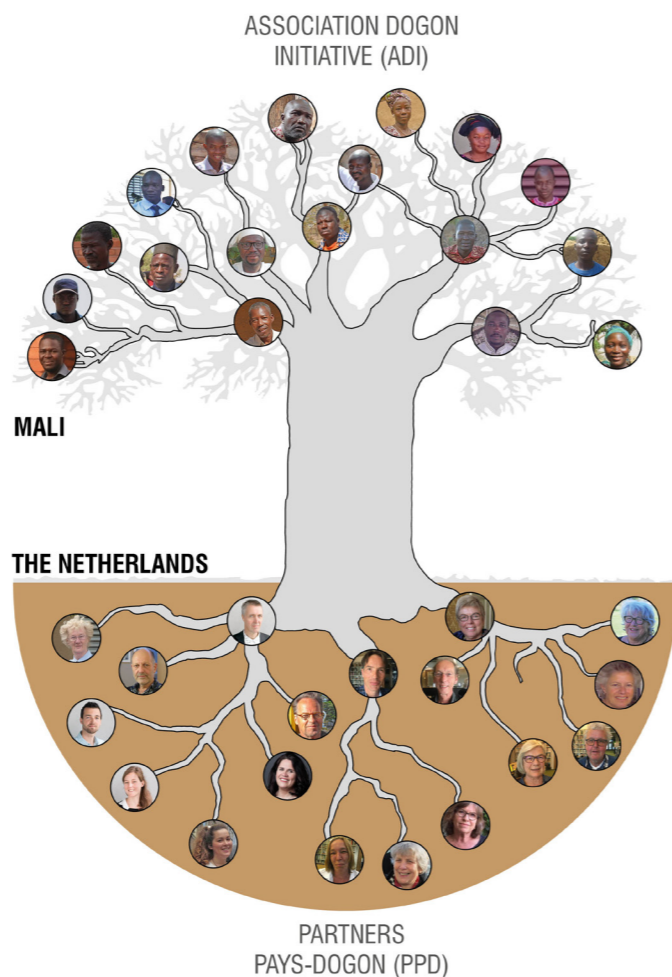
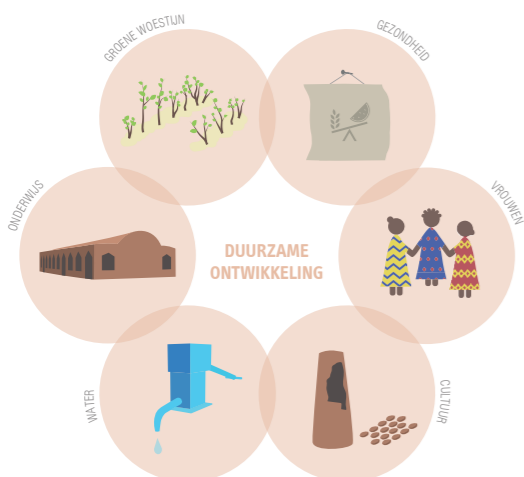
Jacq-ti de Leeuw

Wie zijn wij

Partners Pays Dogon is ontstaan door samengaan in 2017 van drie Nederlandse stichtingen: Stichting Dogon Onderwijs (SDO), het Dogon Vrouwen Initiatief (DVI) en de stichting Bloemendaal Dogon (SBD). De core business van de drie stichtingen zijn als 'werkvelden' in PPD herkenbaar.

Partners Pays Dogon zet het werk van de drie samenstellende stichtingen voort, en streeft naar nog meer integratie in de projecten, die daaruit voortkomen. De werkvelden zijn op praktisch redenen verdeeld over zes thema's, maar daartussen bestaan geen grenzen: elk project in het ene werkveld heeft vertakkingen naar de andere werkvelden. Het gaat om focus, niet om domein. De Groene Woestijn komt tot bloei dankzij de vrouwen, draagt bij aan natuurherstel, werkgelegenheid, gezondheid en onderwijs, en ontwikkelt projecten waarin water inzetbaar en beheerbaar is.

Partners Pays Dogon ondersteunt community project' in de regio Pays Dogon in midden-Mali: gericht op het verbeteren van de leefomstandigheden van de bevolking. Wij geven niet, maar steunen: maken mogelijk wat nodig is en zonder steun niet van de grond zou kunnen komen. Alle projecten komen voort uit vragen van de lokale gemeenschappen, en worden door hen uitgevoerd. Zij zijn eigenaar. Wat PPD 'achterlaat' zijn geen spullen, maar 'omstandigheden': georganiseerde vrouwengroepen, goede scholen, effectief onderwijs, levend erfgoed, een gezond landschap, functionerende landbouw en veeteelt - een land dat werkt.



Samen met ADI

Vorbereiding en uitvoering van al onze projecten vindt plaats onder leiding van de Malinese NGO Association Dogon Initiative (ADI), die werkt vanuit Sangha en Sévaré en die vanuit Nederland wordt ondersteund door de stichting Partners Pays Dogon (PPD) - dat zij wij.

ADI werkt zowel met de Dogon als met de Peul, de twee volken die het Pays Dogon bewonen.

ADI in Mali is de spil van al onze activiteiten; zij zijn het die 'voor en door de mensen in het Pays Dogon' verbinden aan de mogelijkheden tot steun vanuit Nederland.

Het ADI team bestaat uit een groep van veertien zeer gemotiveerde, toegewijde en bekwame jonge mensen uit het Pays Dogon. De directeur, Saïdou Temé, heeft een masterstudie Regional development and decentralization afgerond. Twee derde van de staf heeft een universitaire opleiding, de andere hebben toegepaste opleidingen afgerond. Hun betrokkenheid is groot - zij werken voor hun eigen mensen en aan hun eigen toekomst, in het besef deel uit te maken van een groter geheel.



ONDERWIJS



GEEN ONTWIKKELING ZONDER ONDERWIJS

Onze onderwijs projecten

Op verschillende manieren zijn we, samen met onze collega's van ADI, bezig de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Zowel in het basis- als het beroepsonderwijs middels de taalbenadering L'Approche Pédagogique des Mots Imprimés (L'AMI). Enkele nieuwe activiteiten zijn een logisch gevolg van de manier waarop aan de kwaliteitsverbetering inhoud gegeven wordt. Centraal staat de belevingswereld van het kind in zoveel mogelijk vak- en vormingsgebieden. De ervaringen worden uitgewisseld met Nederlandse schoolkinderen door correspondentie. In Mali worden waar mogelijk schooltuinen aangelegd. Thuis zijn kinderen vaak al bekend met het verbouwen van gewassen, nu wordt deze activiteit verbonden met de vakken taal, rekenen, biologie en natuurkunde. Ook is in de afgelopen jaren gebleken dat alfabetisering van volwassenen via de betekenisvolle taalbenadering L'AMI vruchten afwerpt.

weinig cement. De gebouwen vragen bijna geen onderhoud, zijn goedkoper te realiseren en zijn heel aangenaam in het gebruik door het binnenklimaat en de aansluiting bij de lokale tradities van het bouwen.

Belangrijk tweede aspect is dat de scholen in goed overleg met de overheid worden gebouwd op plekken waar er behoefte aan is en ondersteund door voldoende dorpen. De CAP (Centre d'Animation Pédagogique) zorgt voor de directeur en de benodigde onderwijzers. Want het gaat natuurlijk niet om de gebouwen maar het onderwijs. Er worden in principe eerst 3 lokalen gebouwd, sanitaire voorzieningen, en een klein kantoortje. Hiervoor is het natuurlijk van belang om met de dorpen te praten over hun bijdrage aan het project. Zoals bijvoorbeeld aanvoer van water, zand, verzorgen van eten voor de metselaars enz.

Voor aanvang maken we altijd een contract, de school is uiteindelijk van het dorp, het is hun school! Daarom hebben zij ook een belangrijke stem in de precieze plek van de school, want het dorp stelt de grond beschikbaar. Bij voorkeur bouwen we in dorpen waar we ook actief zijn met de vrouwengroepen, landbouw, woestijn en watervoorziening zodat er een samenhangend regionaal programma kan worden gerealiseerd. Het programma L'AMI is hierin weer een mooie vervolgstap. Er staan inmiddels ruim 30 scholen. Er wordt ongeveer een school per jaar gebouwd. In 2017 was dat Bombou, een Peul dorp. In 2018 volgt er weer een nieuwe locatie. Soms bouwt PPD ook woningen voor leraren zoals in Kamba of Sangha, slaap- of logeervoorzieningen voor kinderen. Of een plek om te eten bij een school. Bij een school hoort daarnaast natuurlijk een goede watervoorziening, soms een put, en soms een pomp...

Scholen bouwen

Bouwen is een belangrijk onderdeel van onze activiteiten. Dit heeft 2 facetten: de bouwopleiding faciliteren en een nieuwe duurzame bouwtechniek ontwikkelen. Inmiddels staan er al veel scholen, gezondheidscentra en andere gebouwen die worden ingezet om de lokale economie te ontwikkelen. De laatste 10 jaar bouwen we met HCEB stenen (Hydraulic Compressed Earth Blocks), een nieuwe techniek die duurzaam is en lokaal kan worden gemaakt met



Basisschool in Senguebengou

Naast trainingen van leerkrachten uit het basisonderwijs (9 leerjaren), ondersteunt de werkgroep een vervolgopleiding, het Praktijklyceum. Die is gestart in 2016 op initiatief van ADI. Kinderen die de basisschool verlaten kunnen nu een beroepsopleiding volgen in Pays Dogon. De theorie- en praktijkleraren van deze school worden getraind in L'AMI en actief leren.

Het vak ondernemerschap staat centraal in deze opleiding; een innovatie in het Malinese beroepsonderwijs. Stageplaatsen worden gedeeltelijk gerealiseerd binnen projecten van ADI. Op deze manier ontstaat een doorgaande lijn waar jonge mensen, zowel jongens als meisjes, een toekomst in eigen regio kunnen opbouwen.



Constructie van tonggewelven in Tanouan Ibi

Geperste aarde stenen

De laatste jaren bouwen we met hydraulisch geperste aardestenen. Dit is mogelijk omdat PPD beschikt over een aantal mobiele steenpersmachines, ontwikkeld i.s.m. het Nederlandse bedrijf Oskam. De hydraulisch geperste aardesteent wordt ter plekke geperst van aarde op de bouwplaats en 20 ton hydraulische druk. De mobiele machine vermaalt de grond tot een gelijkmatige korrel, waarna drie procent cement wordt toegevoegd. Na het persen ontstaat een 7.5 kilo zware steen. Dit proces minimaliseert productie- en transportkosten, waardoor ook de belasting op het milieu sterk wordt verminderd. En niet alleen in de productie zijn de persstenen duurzamer; vergeleken met het traditionele bouw materiaal leem zijn ze beter bestand tegen extreme weersomstandigheden, en creëren zij een comfortabeler binnenklimaat.

Les Mots Imprimés

Onderwijs op scholen in Pays Dogon verbeteren, leraren meer plezier in hun werk geven, kinderen meer kansen bieden in hun kleine Dogonwereld en in de grote wereld. Daar zijn we als werkgroep onderwijs steeds mee bezig samen met de mensen van ADI, onze collega's in Pays Dogon. Een van de manieren waarop we dat doen is training van leerkrachten.

Al enige jaren organiseert ADI de bijscholing voor leerkrachten in Pays Dogon. PPD levert de specialisten die ADI ondersteunen bij deze bijscholing. Elk jaar worden in januari 40 nieuwe leerkrachten opgeleid. In totaal zijn

nu 162 leerkrachten geschoold. Daarnaast worden dertig leerkrachten van 42 verschillende scholen opgeleid tot specialist in l'AMI, de taalbenadering waarbij de verhalen van de kinderen de basis zijn voor het taalonderwijs. Deze AMI Baranw (de Dogon-benaming voor deze specialisten) helpen hun collega's in de praktijk. Er wordt samengewerkt met de Malinese overheid: pedagogische consultants van de staat doen mee met de bijscholing en coachen alle leerkrachten in nauw overleg met ADI. PPD ondersteunt deze hele cyclus van scholing en bijscholing zowel met financiën als met inhoudelijke ondersteuning.

Alfabetisering

Het is voor vrouwen een belangrijke stap om te leren lezen en schrijven en de voordelen zijn enorm: ze worden zelfstandiger, kunnen de administratie van eigen kleine bedrijfjes voeren en hun kinderen aanmoedigen. Uit de verschillende vrouwengroepen die op allerlei terreinen actief zijn volgt een gemotiveerde groep in de avonden deze opleiding. Ook bij deze alfabetiseringscursussen voor vrouwen wordt de methodiek van AMI ingezet. De begeleiders van de cursussen volgen hiervoor, samen met de leraren van het basisonderwijs, een aangepaste training. Er zijn 4 opleidingscentra die 6 maanden per jaar open zijn, elk jaar zijn er zo'n 70-90 'leerlingen'.



Ervaren leerkrachten leggen aan hun collega's uit



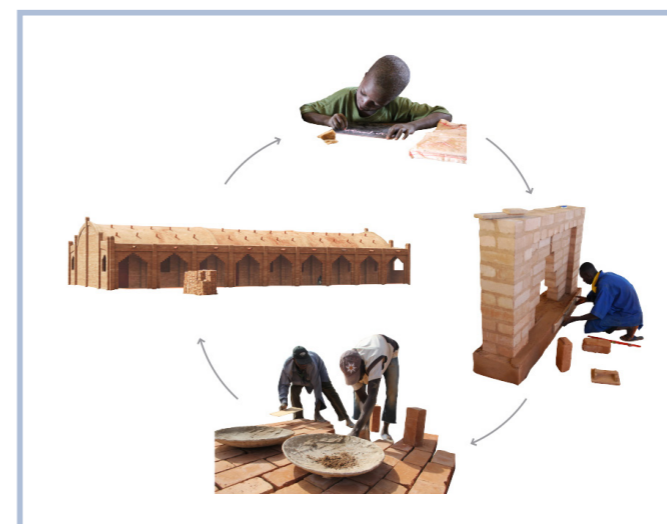
Kinderen schrijven brieven

Schooltuinen

Op drie plekken in Pays Dogon is begonnen met de aanleg van schooltuinen. ADI heeft deze lokaties geselecteerd. Het project sluit aan bij de educatieve vernieuwing die al in gang is gezet; uitgaan van eigen ervaringen van kinderen. De theoretische schoolthema's in het nationale onderwijscurriculum (waaronder milieu, voeding en gezondheid) worden door dit project dagelijkse realiteit. Spelenderwijs wordt het verbouwen van diverse groenten en fruit en het maken van een groene leefomgeving onderdeel van het onderwijs.

Het gaat om het plezier van het zaaien, je verantwoordelijk voelen voor onderhoud, het zien groeien van de planten en het ervaren van een gezondere leefomgeving. Van belang in het leerproces is de kennis van de mogelijkheden en voordelen van ander voedsel. Er is met de jaren een monocultuur van gierst en uien ontstaan. Het kweken, bereiden en eten van gevarieerder voedsel kan leiden tot verbetering van de gezondheid van de inwoners in het Pays Dogon.

Een vereiste is de aanwezigheid van water voor irrigatie en hulp van leerkrachten en lokale bevolking. In de tuinen wordt ruimte gereserveerd voor kringonderwijs en kinderspel: het tuinonderwijs gebeurt spelenderwijs volgens de taalbenadering l'AMI.



De kinderen in Nederland en Mali leven allebei in een snel veranderende wereld.

Een correspondentie tussen deze kinderen draagt bij aan vergroting van hun wereld en wederzijds begrip; de kinderen schreven meerdere brieven heen en weer. Ze worden daarna over en weer gescand, via de mail verstuurd en vertaald. In Mali brengt Saidou Traoré ze op de motor naar de verschillende scholen.

De onderwerpen van de brieven gaan over schoolthema's als schoolkeuze, beroepen leren, dieren verzorgen, schooltuinen of over dingen waarmee je anderen mensen helpt, of zelf hulp kan gebruiken.



Correspondentie tekening - tuin als thema

Educatiecirkel

Centraal in onze werk staat de educatiecirkel, waarin zowel jongens als meisjes ondersteund worden om vanaf de basisschool, via een vakopleiding voor bijvoorbeeld bouwtechniek en landbouw, tot stages en uiteindelijk tot het uitoefenen van een vak te komen.

De instandhouding van lokale tradities gaat zo samen met ontwikkelingen lokale werkgelegenheid. PPD ondersteunt lokale initiatieven die beantwoorden aan behoeften van de gemeenschap. Slechts daar waar de gemeenschap niet de middelen heeft, bieden wij ondersteuning.

GROENE WOESTIJN

BIJDRAGEN AAN EEN BLOEIENDE GEMEENSCHAP

Duifixatie

Duifixatie omvat aanplant, door de lokale bevolking, van bomen en struiken om het actieve zandduin in de vlakte 'vast te leggen' en er micro-klimatologische omstandigheden te creëren die landbouw mogelijk maken. Daarbij hoort: plaatsen van windschermen, en afdammen van erosiegeulen. Het resultaat is begroeiing waar nu kaalte is, vastlegging waar nu afstroming en verwaaiing is, plus voorkomen van het ontstaan van diepe erosiegeulen, van vocht waar nu droogte is, en opbrengst waar nu niets is.

Dit is vooral goed voor de boeren, omdat hun akkers niet bedekt worden door afstromend duinzand, en doordat ze ook op het duin gewas kunnen zetten. Maar het is ook natuurherstel: begroeiing houdt water vast en leidt tot een gesloten vegetatie, goed voor vogels en andere dieren.

Boszones

Het project omvat het creëren van 'safe havens' voor de natuur, door aanleggen van omheiningen, waarbinnen bomen worden aangeplant: collectieve boszones. Het resultaat is de boomsavanne: begroeide grond met verspreide bomen, gezoneerd door bosschages, waar het vee niet komt. De bomen leveren vruchten, bladeren en hout; het gras en kruiden eronder dienen op den duur als voedsel voor kleinvee.

Dit raakt alle mensen in de dorpen: het water wordt vastgehouden en komt beter ter beschikking aan de landbouw, de extremen in temperatuur nemen af, de landbouw krijgt meer mogelijkheden, de spanning tussen vee en akkerbouw neemt af, er is meer hout, en er iedereen houdt van bomen. En de natuurlijke omheining biedt op lange termijn een alternatief voor het los laten lopen van vee (dat nu alles kaal graast).



Duifixatie

Onze groene woestijn projecten

Het doel van het Groene Woestijn Initiatief is het creëren van omstandigheden die duurzame landbouw en veehouderij mogelijk maken, voor Dogon en Peul, de beide volken in het Pays Dogon. Dat betekent: herstel van de natuurlijke boomvegetatie, vrijwaren van delen van het gebied van begrazing, stoppen van wind- en watererosie en creëren van mogelijkheden voor een milder microklimaat. Met een reeks samenhangende projecten wordt de oprukkende woestijn bestreden. De projecten zelf komen alle voort uit de lokale gemeenschap. De vrouwengroepen zijn bron en spil van alle projecten - waarin ook de mannen deelnemen. De bevolking is eigenaar van de projecten.



Een boszone van 1 hectare

Erosiebestrijding

In het regenseizoen kunnen in korte tijd grote hoeveelheden regen vallen. Dan vormen zich diepe erosiegeulen in de flanken van het duin en zandwaaiers op de akkers van de Dogon. Als dat zand daarna verwaait worden de akkers nog verder aangetast. Met zandzakken wordt de 'bovenloop' van erosiegeulen afgedamd. Zo wordt erosie vertraagd en krijgt het water tijd om in te zijgen en de ondergrondse watervoorraad aan te vullen. ADI levert hiervoor het materiaal, de bevolking voert het uit.



Erosiebestrijding



Kwekerij in Koundou



De hele gemeenschap neemt deel aan de projecten

Kwekerijen

In Banani en Koundou hebben vrouwengroepen kwekerijen opgericht, waarin plantmateriaal en zaaigoed voor duinfixatie, boszones, vrouwen- en schooltuinen wordt opgekweekt. Dit levert de vrouwen werk (de kwekerijen verkopen hun producten), en voor de gemeenschapsprojecten komt lokaal plantmateriaal (aan de klimaatomstandigheden gewend) beschikbaar. In de kwekerijen worden de boompjes gedurende een seizoen opgekweekt. Het gaat niet alleen om kiemen en groeien, maar ook om de vorm van het wortelstelsel, en de geleidelijke overgang van de barmhartige omstandigheden in de kwekerij naar het harde leven op duin en akker.

Ecotraining

Aan de vrouwengroepen wordt les gegeven in het maken van compost, enten, snoeien, en soortgelijke technieken. Training leidt tot vaardigheid: om op een duurzame wijze om te gaan met en in te grijpen in het ecosysteem van de vlakte, de Groene Woestijn. Door de programma's wordt de lokale bevolking beter in staat gebracht om de problemen van de verwoestijning te lijf te gaan. De programma's worden ontwikkeld en gegeven door ADI in samenwerking met NAR (Natural Assisted Regeneration) en de lokale organisatie Water and Forest Technical Services of Bandiagara and Koro.

Vrouwentuinen

Marketgardens leveren werkgelegenheid, divers voedsel en inkomen. De vrouwen komen in staat het voedsel voor hun gezinnen veelzijdiger te maken en overschotten te verkopen. Dit is belangrijk in de strijd tegen ondervoeding door eenzijdig voedsel, vooral gierst en uien. De vrouwen verbouwen wortel, tomaat, rode biet, kool, sla, en andere gewassen. Het gaat om dubbelgebruik van grond, meelopend met het seizoen: het land wordt in bruikleen gegeven voor een aantal maanden, nadat de eigenaar er zelf akkerbouw op heeft uitgevoerd; daarna wordt het weer een tuin.

Boerenbomen

ADI leent jaarlijks driehonderd Groasis waterboxen en driehonderd beschermingskorven aan dertig boeren, die met hulp daarvan zelf bomen planten op hun eigen velden. Na twee jaar gaan boxen en korven naar een volgend gezin, en zo verder. Aan het eind van het jaar heeft een gezin tien bomen, die door de korven tegen vraat beschermd worden. Deze bomen leveren naast vruchten, bladeren en een beter ecosysteem voor hun landbouw, ook hout op voor het gezin. Door bomen op boerenland te planten ontstaat schaduw, een lagere maaiveldtemperatuur (geen gewasverbranding) en een verbeterde vochtthuishouding.



Groasis waterbox installatie



Vrouwentuin in Yendouma

Expertise en monitoring

De projecten in het Groene Woestijn Initiatief zijn opgezet met lokale kennis en expertise, aangevuld met kennis die wij (PPD en ADI) verzamelden uit andere, soortgelijke projecten. Learning by doing: omdat uitgebreid vooronderzoek te kostbaar en tijdrovend is, omdat deze aanpak aansluit op wat de mensen weten dat werkt, en omdat daarom er bereidheid bij de bevolking was om zelf de plantprojecten en het beheer uit te voeren.

Onderdeel van een groter doel
 De Groene Woestijn is onderdeel van wat op de schaal van heel Afrika the Great Green Wall wordt genoemd, die tot een groene begrenzing van de Sahara moet gaan leiden. Uiteindelijk gaat het erom de omstandigheden zo te maken, dat de bevolking kan blijven wonen in de streek waar ze van houden. Dat betekent ook: voorkomen van trek naar steden elders in Mali, Afrika of zelfs Europa.

WATER



EEN EERSTE LEVENSBEHOEFTE

Onze water projecten

Water is de eerste vereiste om aan ontwikkeling te kunnen denken. Dagelijks zijn vrouwen en kinderen veel tijd en energie kwijt aan het halen van water. Water om eten klaar te maken, te drinken, te wassen en water voor de dieren en de tuin.

In de regentijd is er soms water in overvloed maar in de droge maanden is er soms een schrijnend tekort aan. De landbouw is geheel afhankelijk van de regen die alleen valt tussen juni en september. Door klimaatveranderingen is de regen minder voorspelbaar en dat heeft gevolgen voor de oogst. PPD zet in op waterzekerheid. Dat betekent dat er het hele jaar door voldoende water is en dat een kapotte pomp, put of dam onmiddellijk gerepareerd kan worden. Daarvoor zijn mensen nodig die opgeleid zijn om watervoorzieningen te onderhouden. Het Praktijklyceum in Sangha krijgt een afdeling hydrologie en sanitaire voorzieningen. De studenten kunnen zich dan specialiseren in water en geologie, pomptechniek, waterkwaliteit en hygiëne.



Dagelijkse activiteit van de vrouwen



Dam in Youga

Putten en dammen

Omdat waterzekerheid een eerste vereiste is, heeft PPD in de afgelopen 20 jaar geïnvesteerd in bijna 100 traditionele open putten met grote diameter en betonnen wanden. Deze zijn nog steeds in gebruik.

Er worden ook sinds jaren met onze hulp dammen aangelegd om het regenwater vast te houden. Bijvoorbeeld de dammen op het plateau van Youga Dougourou waar water altijd een groot probleem is. Voor drinkwater zijn deze open putten en stuwmeertjes niet geschikt omdat ze makkelijk vervuilen. Voor de landbouw op kleine schaal, in tuinen en uienveldjes en voor veeteelt is het water wel geschikt.

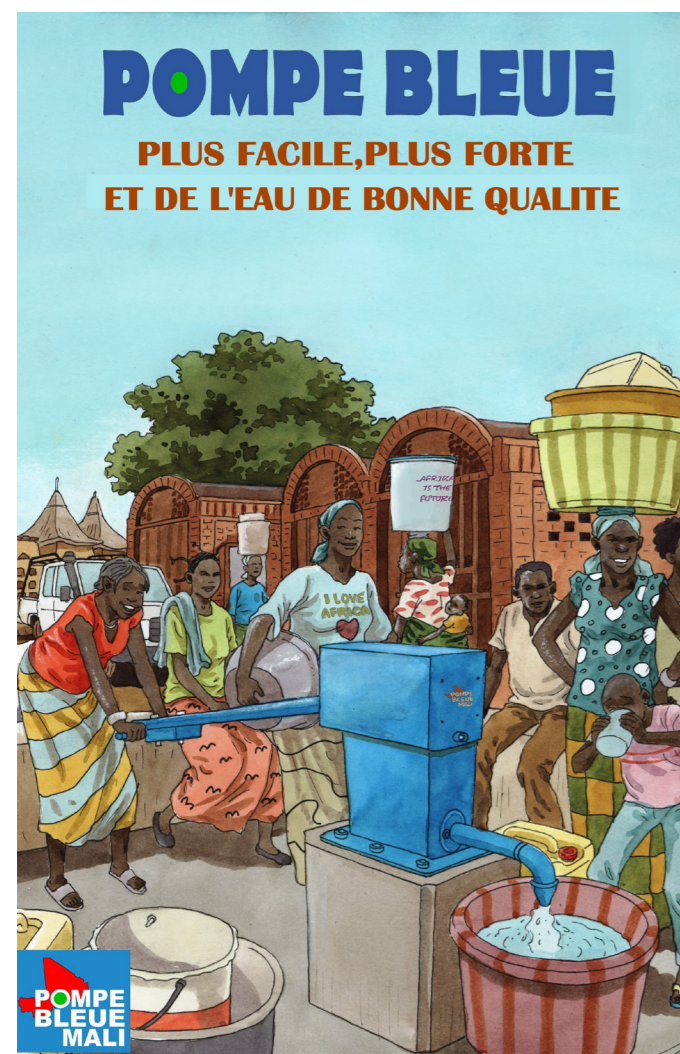
Pompe Bleue

Naast putten en dammen zijn er veel handpompen geplaatst en enkele pompen op zonne-energie. Tegenwoordig zie je meer watertorens met waterpompen op zonne-energie. Voor dorpen met meer dan 1500 inwoners kan dat een uitkomst zijn door de grote vraag naar water.

Voor PPD is zo'n systeem te duur. PPD heeft gekozen voor de Blauwe Pomp. Dit is een sterke en duurzame handpomp die geplaatst wordt op een put of boorgat waar de pomp kapot is. Voorlopig zullen er nog veel handpompen blijven naast grotere systemen, bijvoorbeeld voor kleine dorpen en wijken en voor goed drinkwater.

Het accent ligt de laatste jaren op goed drinkwater. Ons belangrijkste project is daarom de Blauwe Pomp die door zijn gesloten systeem goed drinkwater levert. Aqua for All en Af Jochnick hebben het mogelijk gemaakt om de komende jaren meer dan 100 pompen te plaatsen op bestaande boorgaten en putten. Er zijn nu twee installatie teams die Blauwe Pompen installeren en onderhouden. Er wordt gewerkt aan een Blauwe Pomp bedrijf voor de hele Dogon regio.

Tot nu toe zijn 13 Blauwe Pompen geplaatst waarmee we veel ervaring hebben opgedaan met de kwaliteit van de pomp en het contract met de dorpen waar een pomp geplaatst is.



Pompe Bleue presentatie poster



Gekwalificeerd team



Stevige constructie



Drinkwater van goede kwaliteit



Put in Koundou

Waterplannen

Een watertoren wordt door de dorpen gezien als een goede en moderne oplossing voor de watervoorziening. Er zijn er nog niet zo veel maar er is wel veel vraag naar.

Een watertoren met een pomp op zonne-energie levert veel water in de periode dat de zon schijnt, dus tussen 10.00 en 16.00 uur. Een watertoren is duur en ook het onderhoud is duur. De kwaliteit van het water is niet maximaal omdat het water in het reservoir vervuilt kan raken door algen en bacteriën die in de warmte gemakkelijk gedijen.

De handpomp vergt menskracht maar is de hele dag beschikbaar. De pomp en het onderhoud is goedkoop en omdat er meestal meerdere pompen zijn is er nog water als er een uitvalt. Een groot voordeel van een handpomp in een gesloten systeem is dat het water van hoge kwaliteit is. Niet altijd maar wel vaak blijft de handpomp een goede en bereikbare oplossing.

Voor alle waterpunten geldt dat ze alleen werken als er voldoende water is. In de hete en droge tijd rond mei en juni is dat vaak niet het geval. Naar aanleiding van de discussies over watertorens of pompen gaat er bij iedere aanvraag een waterplan gemaakt worden om een goed en compleet overzicht van de wensen en mogelijkheden van de watervoorziening te krijgen voor het dorp.



Constructie van de watertoren op de Praktijklyceum

Een Waterplan in zeven etappes

1 | Contact

De projectleider van ADI maakt contact met het dorp en spreekt met deskundigen, dorpsoudsten en vrouwen.

2 | Het probleem

De projectleider formuleert het water probleem.

3 | Context

De projectleider brengt de omgeving in kaart: aantal inwoners, de aanwezigheid van tuinen en vee, de verschillende wijken, scholen en NGO's die actief zijn.

4 | Analyse

De projectleider maakt een analyse van de watervoorzieningen in en om het dorp: werkende en niet werkende putten, dammen en pompen (handpompen, dieselpompen en pompen op zonne-energie), waterkwantiteit en waterkwaliteit.

5 | Oplossing

De projectleider maakt in overleg met het team van ADI en eventueel externe deskundigen, een plan met verschillende oplossingsrichtingen met daarbij een raming van de investerings- en onderhoudskosten. De oplossing kan een combinatie zijn van pompen, watertorens met pomp op zonne-energie, waternetwerk en traditionele putten. In de oplossing wordt meegenomen wat het dorp zelf kan bijdragen aan geld, mankracht, het indienen van een aanvraag en het formeren van een water commissie.

6 | Conclusie en besluiten

Aanbevelingen worden besproken met alle belanghebbenden: bureau ADI, Directeur Service Hydraulique Regional, de gemeente en het dorp

7 | Actie

ADI komt zo snel mogelijk in actie om pompen te plaatsen en onderhoudscontracten af te sluiten binnen het budget en kader dat zij heeft en zal bemiddelen bij activiteiten waarvoor ADI zelf niet het geld of de middelen heeft.

Elke dag om vijf uur 's ochtends opstaan en rond elf uur 's avonds naar bed. Hout verzamelen, water halen, drie maaltijden koken, kinderen opvoeden, wassen en kleden, huis en erf opgeruimd houden en tussendoor werken in de tuin of op de markt om geld te verdienen. Het is het dagelijks werkprogramma voor veel Dogon vrouwen die, met een gemiddelde van zes kinderen, de enorme verantwoordelijkheid dragen om hun gezin en de lokale gemeenschap draaiend te houden.

Zelforganisatie

Het einde van 2017 sloot ADI af met 7374 vrouwen, verdeeld over 72 groepen. We werken met groepen die al georganiseerd zijn. De start ligt dus altijd bij de vrouwen zelf, ook wanneer zij een partnerschap met ADI willen aangaan. Vrouwengroepen, die veelal via mond-tot-mond reclame over het werk van ADI vernemen, kunnen een formeel verzoek indienen voor partnerschap.

In navolging van dit verzoek organiseert ADI meerdere voorlichtingsbijeenkomsten. Hierbij wordt onze werkwijze toegelicht en wordt gesproken over de wederzijdse verwachtingen, het leiderschap en de organisatie van de groep en de activiteiten die de vrouwen al ondernemen en willen gaan ondernemen in de toekomst. De vertrouwensband die ADI stapsgewijs opbouwt met een vrouwengroep vertaalt zich uiteindelijk in een officiële partnerschapsovereenkomst.

Leiderschap

De ontwikkeling van lokaal leiderschap is een essentieel ingrediënt in de samenwerking met vrouwengroepen in Pays-Dogon. Elke vrouwengroep staat onder leiding van een, door de vrouwen zelf gekozen, comité bestaande uit een voorzitter, vicevoorzitter en secretaris.

Om te zorgen dat zij voldoende toegerust zijn om de soms zeer grote groepen vrouwen te organiseren en coördineren organiseert ADI jaarlijkse leiderschapstrainingen in de vier epicentra in Sangha, Koundou, Kamba en Plaine. Tijdens de training wordt ingegaan op de functie en taken van de leden van het comité, de manier waarop zij vragen of problemen uit de groep kunnen oplossen en ook welke rol zij kunnen spelen binnen de lokale gemeenschap. Door ervaren en minder ervaren groepsleiders bijeen te brengen en actieve uitwisseling te stimuleren leren de vrouwen tijdens deze trainingen ook veel van elkaar.

Onze vrouwen projecten

Vrouwelijk leiderschap betaalt zichzelf uit! In Afrika zijn vrouwen de spil in de keten van voedsel verbouwen, verwerken en verkopen. Als het goed gaat met de vrouwen, gaat het goed met het gezin, de familie en uiteindelijk de hele gemeenschap.

Investeren in vrouwen is dus investeren in een duurzame toekomst. Partners Pays-Dogon (PPD) stimuleert en ondersteunt de vrouwen van Dogon om de kwaliteit van leven van hun gezinnen te verbeteren. PPD ondersteunt vrouwen bij hun initiatieven en biedt hen de middelen om die ook uit te voeren. Het volledige programma voor de vrouwen wordt lokaal georganiseerd door het team van ADI.



Bijeenkomst van de vrouwen

VROUWEN



Empowerment

De vrouwen die deelnemen aan de programma's van ADI hebben in de regel geen kans gehad om naar school te gaan. De wekelijkse groepsbijeenkomsten zijn mede daarom een belangrijke manier om alsnog nieuwe informatie en ideeën op te doen. Vrouwen delen hun problemen, bespreken oplossingen, plannen gezamenlijke activiteiten en krijgen daarbij advies en ondersteuning vanuit de epicentra van ADI. De samenwerking met de animateurs en animatrices van ADI is voor de groepen een belangrijke stimulans om hun werk voor te zetten. Iets dat, gezien de omstandigheden, geen eenvoudige opgave is. Het dagprogramma van de leden is immers al overvol en de problemen van alledag kunnen gemakkelijk de overhand krijgen. Door hele concrete en resultaatgerichte programma's aan te bieden en doorlopend te werken aan bewustwording en capaciteitsopbouw levert ADI een belangrijke bijdrage aan de empowerment van Dogon-vrouwen.



Uienhuis, mede gefinancierd door de vrouwen

Microkrediet

In 2017 namen 6790 vrouwen deel aan het microkredietprogramma van ADI. Het totaal aan uitstaand krediet steeg daarmee tot € 175.000. Middels het kredietprogramma kunnen vrouwen een kleine lening aanvragen voor de looptijd van zes maanden tegen een rente van vijf procent. Kredieten starten met een bedrag van € 10 tot €15 en kunnen oplopen tot maximum van € 100 per persoon.

De renteopbrengst blijft eigendom van de vrouwengroep en kan worden ingezet voor collectieve projecten zoals de bouw van een ontmoetingsruimte, latrine, uienhuisje of de opzet van een productie-unit voor bijvoorbeeld zeep. Vrouwen die krediet aanvragen gebruiken deze financiële impuls voor uiteenlopende activiteiten zoals: kleine markthandel, de verkoop van etenswaren (beignets, sauzen, lokaal bier), het kweken van groente en fruit, het mesten van geiten of schapen of de productie van stoffen, kleding en handwerken.



Zeep productie

Sparen

Naast deelname aan het microkredietprogramma hebben vrijwel alle groepen ook nog een eigen spaarsysteem. Bij elke bijeenkomst leggen de vrouwen een klein bedrag in (10-50 eurocent) waarmee de groep kleine noodleningen kan uitgeven (bijvoorbeeld wanneer een van de leden ziek is of moet bevallen). Dit noodfonds wordt in de regel een of twee keer per jaar terug uitgekeerd aan de leden. Ook wordt door veel groepen collectief werk verricht. Middels het vervoer van water, banco of het stampen en malen van gierst wordt extra geld verdiend. Het inkomen hieruit wordt gebruikt voor specifieke doelen (bijvoorbeeld de aanschaf van uniformen) of wordt een of twee keer per jaar uitgekeerd aan de vrouwen die hebben meegewerkt.

Waarom werkt het?

Heldere afspraken, korte lijnen en samenwerken op basis van wederzijds vertrouwen. De voorzitters van elke vrouwengroep krijgen een mobiele telefoon ter beschikking waarmee zij gemakkelijk contact kunnen zoeken met medewerkers van ADI. Dankszij de vier epicentra van ADI zijn medewerkers redelijk dicht in de buurt en kunnen zij de lokale ontwikkelingen in een groep goed volgen. 'Bovenal is het een kwestie van wederzijds vertrouwen', aldus Saïdou Teme, directeur van ADI, 'we steken veel tijd in de opbouw van het partnerschap en beginnen altijd klein. Meteen zes programma's starten of grote bedragen uitlenen werkt niet. Wij moeten de vrouwen leren kennen en zij ons. Stap voor stap, dat is de enige manier die werkt.'

Praktijktraining

Vanuit de vier epicentra worden, naast alfabetiseringscursussen, ook praktijktrainingen georganiseerd met het doel om nieuwe inkomensgenererende activiteiten te ontwikkelen. In de afgelopen twee jaar zijn vier vrouwengroepen opgeleid in zeepmakerij. Zij produceren zeep voor de lokale markt en voor de eigen leden en verdienen daarmee extra geld voor de groep. ADI verzorgt voor deze vrouwen de inkoop van grondstoffen en helpt bij de aanschaf van benodigde apparatuur. De vrouwen van Bongo beschikken sinds december 2017 als eersten over een machine om zeep te snijden. Met dit apparaat kan de zeep exacter, sneller en netter op maat worden gesneden.

Vijfentwintig vrouwen namen in 2017 aan de kleermakerijopleiding van ADI. De opleiding wordt gegeven door lokale kleermakers die de vrouwen in drie jaar tijd (4 maanden per jaar van februari tot en met mei) de eerste kneepjes van het vak leren. ADI stelt voor dit doel handnaaimachines, textiel, garen en naalden ter beschikking en betaalt de kleermakers een kleine vergoeding voor het overdragen van hun kennis.



Kleermakerijopleiding

Houtbesparende fornuizen

Hout is schaars in het Dogon gebied. De oorzaak hiervan ligt zowel bij klimaatontwikkelingen als bij ontbossing. En bomen zijn nodig in het veld; hoe minder hout gekapt hoeft te worden hoe beter. Aan de bron staan dus houtbesparende fornuizen: delen van stalen vaten in een lemen omhulsel, die lokaal worden gemaakt. Efficiënter: het vuur verwaait niet en de warmte wordt vastgehouden. Wij ondersteunen de introductie, vervaardiging en verspreiding hiervan. De gezinnen kopen de fornuizen; wij ondersteunen de verkoop van deze ovens financieel, opdat zij betaalbaar worden. Dit project is ook gericht op de vrouwen zelf: zij hoeven minder hout te sprokkelen en minder rook in te ademen.



WakaWaka lampen

Waka waka

Om de vrouwen toegang te geven tot goed en duurzaam licht, worden Wakwaka lampen aan hen verkocht tegen een discountprijs. Dit vervangt het uiterst ongezonde en gevaarlijke gebruik van kerosinelampen. Door de wakawaka lampen kunnen kinderen 's avonds huiswerk maken en de vrouwen naaien of weven. De lampen worden verkocht voor € 8 per stuk. De kapotte lampen worden ter plekke gerepareerd of komen terug naar Nederland. In totaal zijn er sinds de start al duizenden lampen verkocht aan de vrouwen. Tevens zijn er al ruim 1000 batterijen vervangen.



Houtbesparende fornuizen

GEZONDHEID



KENNIS DICHTBIJ BRENGEN

Onze gezondheid projecten

Een goede gezondheid is voorwaarde voor elke fysieke en intellectuele activiteit. Als primaire verzorgers vervullen vrouwen, ook op het terrein van gezondheid, een cruciale rol binnen hun gezin en lokale gemeenschap. Partners Pays-Dogon geeft trainingen en voorlichtingsworkshops over uiteenlopende gezondheidsvraagstukken zoals de bestrijding van malaria, gezinsplanning en gezonde voeding. Wij leiden lokale gezondheidsvoorlichters op, investeren in medische voorzieningen en helpen wij bij de verspreiding van eenvoudige hulpmiddelen zoals muskietennetten.



Gezondheidsvoorlichters



Les voor de vrouwen

Training gezondheidsvoorlichters

Samen met verschillende CESCOM gezondheidscentra (Centre de Santé Communautaires) biedt ADI elke vrouwengroep de mogelijkheid om twee leden te laten opleiden tot lokale gezondheidsvoorlichter. De vrouwen nemen deel aan trainingen over gezondheidszorg, voeding, moeder- en kindzorg en nemen deze kennis mee terug naar de overige leden van de groep. In 2017 volgden 158 vrouwen een training of voorlichtingsbijeenkomst bij de CESCOM centra in Sangha, Kany, Madougou en Barapiréli. Bij de verspreiding van informatie in de eigen gemeenschap krijgen de gezondheidsvoorlichters ondersteuning van de stafleden van ADI en de lokale medewerkers van CESCOM.

Moeder- en kindzorg

Tijdens de trainingen van ADI en CESCOM wordt veel aandacht besteed aan moeder- en kindzorg. Zwangere vrouwen worden gestimuleerd om prenatale onderzoeken te laten uitvoeren en te kiezen voor een bevalling onder medische begeleiding (bijvoorbeeld in het ziekenhuis in Sangha of de ADI-geboortekliniek in Koundou). Ook krijgen de vrouwen voorlichting over het belang van vaccinaties na de geboorte van hun kind en leren zij over sanitaire voorzieningen die kunnen voorkomen dat kinderen ziek worden.



Uitdelen van moringa poeder



Geboortekliniek in Koundou

Gezinsplanning

Samen met CESCOM organiseert ADI ook voorlichtingsbijeenkomsten over gezinsplanning. Via verschillende CESCOM locaties, het ziekenhuis in Sangha en de geboortekliniek in Koundou, is het mogelijk om middelen voor geboortepanning te verkrijgen. Tijdens de bijeenkomsten wordt ingegaan op de risico's van snel opeenvolgende zwangerschappen voor zowel moeder als kind (complicaties tijdens de zwangerschap, lichamelijke verzwakking van de moeder en risico van ondervoeding van het kind). Op verzoek van de vrouwen zelf worden ook de mannen bij deze bijeenkomsten betrokken om te zorgen dat ook zij goed geïnformeerd zijn. Het onderwerp gezinsplanning wordt op deze manier ook binnen gezinnen zelf beter bespreekbaar.



Djeneba Dara, de jonge verloskundige uit Koundou

Voeding

Door eenzijdige voeding, gebrekkige en eenzijdige oogsten en omvangrijke gezinnen is ondervoeding van kinderen een groeiend probleem in Pays-Dogon. Om deze reden is aandacht voor gezonde voeding een belangrijk onderdeel van de training van de lokale gezondheidsvoorlichters. De vrouwen leren tijdens de trainingen over het belang van borstvoeding, hoe zij voedingsrijke pap kunnen maken en hoe zij hun eigen dieet en dat van hun gezin kunnen verbeteren. De aanleg van tuinen waar de vrouwen collectief groenten kunnen verbouwen ondersteunt deze aanpak. Het telen van verschillende soorten groenten helpt de vrouwen om meer gevarieerde maaltijden te koken waarmee zij de gezondheid van hun gezin kunnen versterken.

Moringapoeder

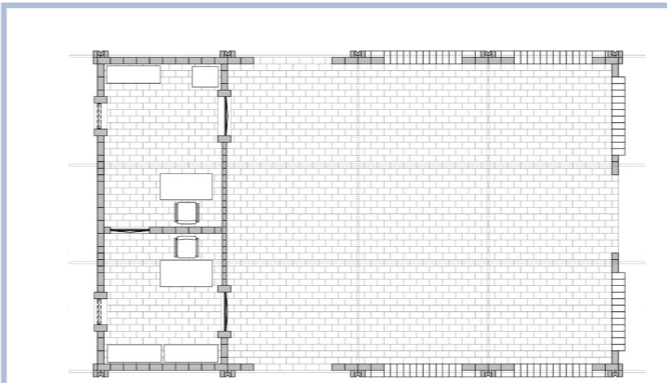
De moringaboom wordt ook wel mirakelboom genoemd omdat de boom bijzonder hoge voedingswaarden bezit, zowel in de bladeren als in de peulen en zaden. De boom kan op zeer droge grond groeien. Het blad kan worden gegeten als sla. Van het overschot van het blad wordt poeder gemaakt dat bomvol zit met ijzer en een goede aanvulling is tijdens de zwangerschap. Op het terrein van de vrouwenkliniek in Koundou heeft ADI moringabomen geplant zodat het moringapoeder lokaal geproduceerd kan worden. Vrouwen kunnen zakjes moringapoeder kopen via de gezondheidsvoorlichters van hun groep, die op deze manier een kleine vergoeding verdienen voor hun werkzaamheden.

Muskietennetten

Malaria komt in Pays-Dogon veelvuldig voor en is met name risicovol voor kwetsbare groepen zoals zwangere vrouwen en kleine kinderen. Malaria is niet alleen een groot gezondheidsrisico maar brengt ook een groot economisch risico met zich mee. Voor veel gezinnen zijn de kosten van behandeling van malaria (gemiddeld zo'n € 10 per behandeling plus bijkomende kosten van vervoer en verblijf) niet of nauwelijks op te brengen. Het programma waarmee de Malinese overheid muskietennetten verspreid onder zwangere vrouwen bereikt Pays-Dogon niet. Om die reden geven PPD/ADI zelf gratis muskietennetten uit aan zwangere vrouwen en vrouwen met kinderen in de leeftijd tot zes maanden. In 2017 zijn in totaal 1682 geïmpregneerde muskietennetten verspreid onder 585 zwangere vrouwen en 1097 vrouwen met baby's in de leeftijd van nul tot zes maanden oud.



Muskietennetten voor zwangere vrouwen en vrouwen met kinderen



Vaccinatiepost en infocentrum Sangha

In het kleine bescheiden ziekenhuisje in Sangha worden veel vaccinaties uitgevoerd. Veelal komen er grote groepen vrouwen met kinderen die buiten op het terrein in de zon moeten wachten. Het ziekenhuis bedachte in samenwerking met PPD en ADI om deze vaccinaties te combineren met voorlichting over voeding en hygiëne. Dit leidde tot een ontwerpdracht voor een gebouw waarin ook voorlichting mogelijk is. Een bescheiden 'hangar' met rondom bankjes en een overstekend dak waren het antwoord op de vraag. Op de gesloten wand van de hangar kunnen filmpjes geprojecteerd worden met de kleine beamer. Op de kop van de hal komen twee ruimten, een voor vaccinaties en een voor onderzoek. In de gevel zijn bijzondere ventilatiestenen verwerkt die het gebouw een eigen uitstraling geven. Het gebouw is ontworpen door LEVS architecten en aan het einde van 2016 is het in gebruik genomen.



CULTUUR



BEWUST ZIJN VAN DE WAARDE VAN ERFGOED

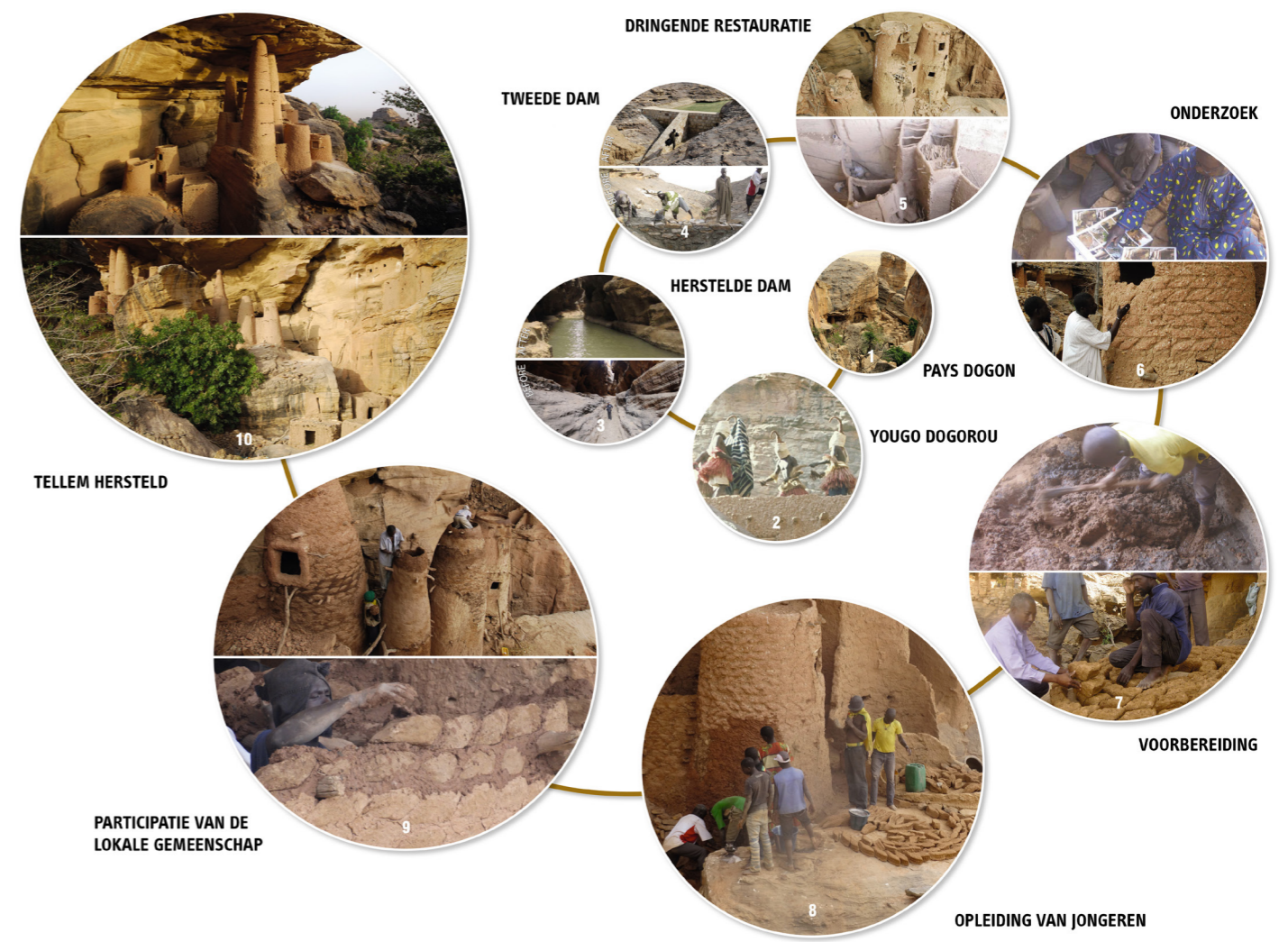
Onze cultuur projecten

Het Initiatief Dogon Cultuur (IDC) wil de rol die het erfgoed speelt in plaatselijke ontwikkelingsprogramma's versterken, alsmede de samenhang van de gemeenschap en de eigen identiteit.

Daarvoor houdt het IDC zich bezig met de restauratie en instandhouding van het UNESCO-erfgoed in de Dogon-regio. In nauwe samenwerking met de Mission Culturelle de Bandiagara, een lokale afdeling van het ministerie van Cultuur van Mali. Ook organiseert het IDC lessen in scholen over hoe belangrijk het behoud van het cultureel erfgoed is. Bewustwording en onderwijs zijn van grootste belang om een grotere verantwoordelijkheidszin en betrokkenheid van de lokale gemeenschap te laten

ontstaan bij het bewaren van het cultureel erfgoed. De lokale wens om familie graven en geboorteplekken te behouden hoort ook bij de traditie. Knelpunt is het weglekken van kennis bij de jongere generatie en ook de kosten om het op de goede manier te doen.

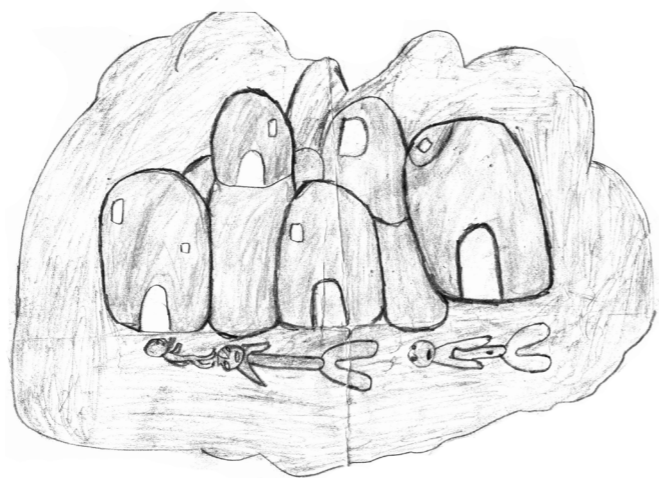
Maar het leeft wel onder de bevolking. Hierin zit overigens ook een dubbel gevoel van PPD. lerend uit ons verleden weten we hoe belangrijk erfgoed en cultuur is, tegelijkertijd moeten we vooruit en ruimte maken voor het nieuwe.. we maken dit bespreekbaar in de dorpen Nu is het door omstandigheden wellicht lastig om de traditionele gebouwen te behouden maar in de toekomst zal dit erfgoed ook een rol gaan spelen in de gemeenschap.



Onze benadering van behoud van het erfgoed verklaard door de restauratie van het dorp Yougo Dogorou

Erfgoedbewustzijn en speciale schoolprogramma's

Bewustwording en training van de bevolking is nodig om de bescherming van het erfgoed zeker te stellen en ook op langere termijn te waarborgen. Het vergroten van dit bewustzijn zal moeten beginnen bij de schoolkinderen, zodat zij het belang van het behouden van het erfgoed leren begrijpen. Op de scholen gebruiken medewerkers en leraren de pedagogiek van l'AMI (Approche Les Mots Imprimé). Daarin krijgen verhalen uit de eigen cultuur betekenis. Kennis van de historische plaatsen zijn onderdeel van het lesprogramma. De kinderen bezoeken deze sites, ze tekenen en schrijven over wat ze daar aantreffen. Ze ontdekken dat ze deelgenoot en zich eigenaar kunnen voelen zijn deze oude cultuur. Ze onderzoeken en stellen vragen aan de oudere generatie. Ze zetten het werk van de antropologen voort. Vandalisme, dat voortkomt uit onwetendheid wordt hierdoor tegengegaan en bescherming van het erfgoed op langere termijn blijft gewaarborgd.



Tekeningen van kinderen als onderdeel van het sensibilisatieprogramma

Restauratieprojecten

Het restauratieprogramma behelst het herstel van een aantal specifieke gebouwen in de dorpen Nando, Neni, Yougo Dogourou, Yendouma Ato en de Toloy Cave bij Pegue. Deze dorpen maken deel uit van het UNESCO werelderfgoed en moeten beschermd worden vanwege hun Outstanding Universal Value (OUV) en hun positie binnen de plaatselijke gemeenschap. De unieke leemarchitectuur van deze dorpen toont de sporen van een diepgewortelde relatie van de bevolking met dit gebied en een harmonieuze integratie van de menselijke nederzettingen met het landschap. In feite heeft de architectuur zich aangepast om te profiteren van de fysieke beperkingen van de plek.



Training van de bevolking tijdens een restauratie



Restauratieprojecten in Toloy, Nando, Yougo Dogorou en Yendouma Ato

PROJECTEN 2017



INTEGRALE VISIE VOOR DUURZAAMHEID

Wat een jaar hebben we gehad... De oprichting van Partners Pays-Dogon kreeg gestalte. We maakten samen een nieuwe website waarin de 6 werkvelden kunnen worden uitgebouwd, we smeden een team samen in Nederland met een groeiende support. We verwelkomde Marleen voor de vrouwen, maar ook Alexander voor de financiën, en er staan meer mensen klaar om het team te verbreden.

We hebben vele gesprekken en bijeenkomsten gehad, onderling maar ook met fondsen en donoren en zij zien de voordelen van de integrale aanpak. Ze zien dat het werkt in Mali waar de verschillende programma's verweven zijn en elkaar versterken maar ook dat er nieuwe vragen en mogelijkheden en oplossingen gaan ontstaan.

Natuurlijk en gelukkig zeggen wij bijna lukt niet alles, sommige programmaonderdelen zijn echt een zoektocht. Belangrijk is dat wij werken als partners met vertrouwen. Dat betekent dat ook projecten die moeilijk lopen, onderdelen die niet helemaal zoals gedacht besproken kunnen worden.

Wij gaan weer verder met 2018 en hopen dat jullie ons blijven volgen!



Het team onderwijs

Onderwijsverbetering

Dit jaar zijn al weer heel wat trainingen gegeven. Allereerst in januari de training van een geselecteerde groep van goede leerkrachten die al langer werken met l'AMI, de pedagogische werkwijze waarbij kinderen op een interactieve manier taal leren. Deze Amis Baranès (het Dogon woord voor 'helper') ondersteunen hun collega's in hun werk met de kinderen. Samen met hen trainden we vervolgens een groep van 40 nieuwe leerkrachten. Marie Reehorst, Mirjam Zaat en Liesbeth Spigt (allen van PPD) verzorgden de trainingen samen met de collega's van ADI en Sadia Mangassouba, de landelijk coördinator van l'AMI in Mali.

De rest van de trainingen en bijeenkomsten worden geregeld en begeleid door onze Malinese partners. De scholen, waarvan we leerkrachten begeleiden staan in vier verschillende regio's. Per regio komen de getrainde leerkrachten twee keer per jaar bij elkaar voor de zgn. recyclage: terugkomdagen waarop alle leerkrachten uit de regio elkaar zien en ervaringen uitwisselen. Dit jaar waren de recyclage-bijeenkomsten in maart en in september.

Dit jaar is er in september voor het eerst een cursus gegeven voor docenten van de twee opleidingen voor leraar basisonderwijs (Koro en Sevaré). Doel van de cursus is kennismaking met de werkwijze van l'AMI en bekijken hoe deze manier van werken ook op de opleidingen onderwezen kan worden. Dan komen er leerkrachten binnen op de scholen die de werkwijze al kennen.

De volgende fondsen hebben ons in 2017 hierbij financieel ondersteund: Edukans, De Turing Foundation en het A.J. Fonds (meerdere jaren), fonds weeshuis Doopsgezinden Haarlem, Stichting Gereformeerd of Burgerweeshuis te Haarlem en Stichting Zonnige Jeugd.



Sessie van recyclage programma

Twee lerarenopleidingen voor het hoger onderwijs (vergelijkbaar met de Pabo), l'Institut de Formation des Maîtres in Sevare en Koro, willen graag hun docenten laten kennismaken met de methode l'AMI. Na het succes van de trainingen die ADI organiseert voor de 42 basisscholen is dit een logische uitbreiding. Na oriënterende gesprekken door medewerkers van ADI en de Nederlandse trainer Marie Reehorst, zijn in september een aantal workshops georganiseerd voor de docenten pedagogiek en Frans. De deelnemende docenten zijn enthousiast en willen de training ook in 2018 graag voortzetten. Ze onderzoeken samen hoe een speciale onderwijsmodule over de werkwijze en het toepassen van deze methode aan hun studenten kan worden gegeven.

Daardoor leert een veel grotere groep toekomstige leraren hiermee werken.

Boek over alfabetisering van volwassenen

Als vervolg op de brochure over de taalmethode l'AMI in het basisonderwijs wordt nu een boekje geschreven over resultaten van de alfabetisering voor de vrouwengroepen. Fotomateriaal, verhalen en tekeningen gemaakt door de vrouwen en informatie over doel en de werkwijze vormen de inhoud en wordt geschreven door de Malinese projectleiders. Deze brochure verschijnt eind 2018. Fondsen die hiervoor geld beschikbaar hebben gesteld zijn: Soroptimisten Raalte-Nijverdal, het IONA fonds en het Haella fonds.



Tekeningen van de vrouwen

Het Praktijklyceum

Er is weer veel gebeurd op het Praktijklyceum. Aan twee studierichtingen volgen eerste- en tweedejaarsleerlingen lessen: de afdeling bouwkunde en de afdeling elektriciteit. Van de 110 ingeschreven leerlingen zijn er 87 werkelijk aan de opleiding begonnen. 55 daarvan zijn doorgestroomd naar het tweede leerjaar. Waarvan 26 meisjes. 20 leerlingen doen het eerste leerjaar over en 12 hebben er de school verlaten. Vnl. aan de studierichting elektriciteit; vooral omdat er in het 1e jaar nog geen gespecialiseerde leerkracht aanwezig was. Op dit moment wordt hard gewerkt om de afdeling land- en tuinbouw te realiseren. De bedoeling was dat de afdelingen water en landbouw in het nieuwe schoolseizoen 2017-2018 van start zou gaan. Dit bleek niet realiseerbaar. Lastig is de gewenste docenten ter plekke te krijgen. Bovendien moest er nog erg veel gebeuren om de juiste materialen aan te schaffen.



Het Praktijklyceum in februari 2017

In samenwerking met een specialist vanuit Edukans probeert de onderwijsgroep van PPD en ADI de school te ondersteunen om de bedoelde onderwijsvernieuwingen te realiseren: meer praktijklessen in het rooster, stageplekken creëren, door de hele opleiding heen het vak ondernemerschap een plaats geven en de docenten meer onderwijskundige tools aanreiken zodat de betrokkenheid van de leerlingen hoog blijft. Bovengenoemde uitgangspunten worden verweven in het bestaande curriculum waarin m.n. veel aandacht besteed wordt aan theoretische vakkennis.

Omdat er veel partijen betrokken zijn bij dit proces is in 2017 besloten een 'Protocol d'entente', een intentieverklaring, te maken waarin de verantwoordelijken van de verschillende partijen staan uitgewerkt. Het streven is om deze de eerste helft van 2018 klaar te hebben.

Edukans speelt zowel financieel als inhoudelijke een belangrijke rol om dit proces in goede banen te leiden.

School in Bombou

De basisschool Bombou ligt in het dorp Bombou in het centrum van Mali, in de open vlakte bij het Bandiagara Cliff, het gebied waar de Dogon en de Peul leven. De school is een ensemble van een onderwijsgebouw, een sanitaire blok, een kantoor voor de directeur en de docenten, een bergruimte en een gemeenschappelijke buitenruimte.

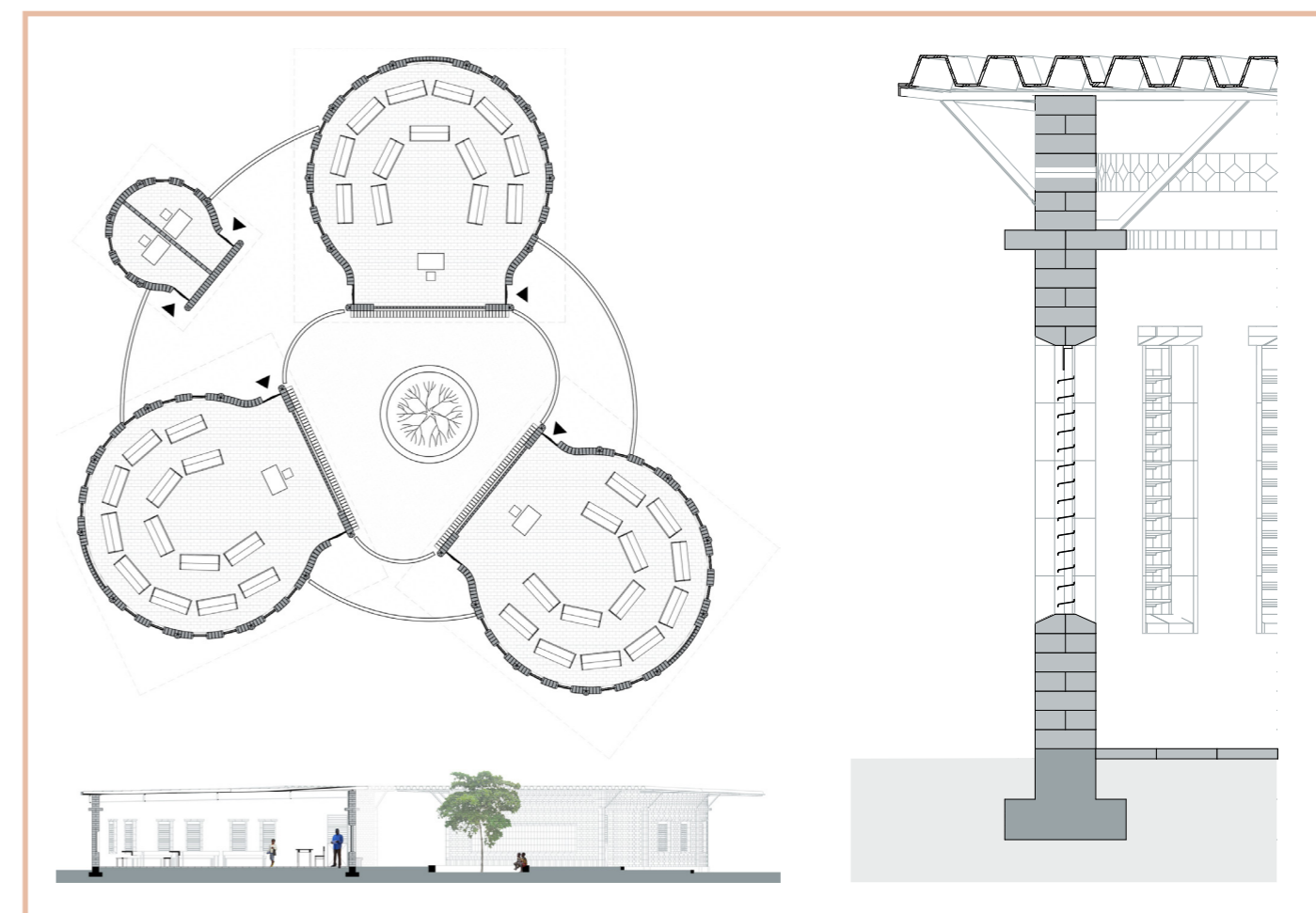
De school is bedoeld voor kinderen van twee verschillende culturen, de Dogon en de Peul. Hoewel ze zo dicht bij elkaar wonen, hebben ze moeite om vanwege de vele taalvarianties en dialecten met elkaar te communiceren. De nieuwe school zal deze twee verschillende etnische groepen verbinden.

De school is een duurzaam gebouw dat in de najaar van 2017 gereedkwam. Het bestaat uit drie klaslokalen met een ronde vorm en creëert een verbinding met de lokale bouwtradities. Het gebruik van lokaal geperste aardestenen zorgt voor een vanzelfsprekende integratie met de omgeving, net zoals bij alle omliggende dorpen die in het landschap opgaan. De hydraulisch geperste aarden blokken (HCEB) worden geproduceerd met het bodemmateriaal op het terrein waardoor de productiekosten en de aantasting van het milieu enorm verminderd worden. Ze zijn niet alleen duurzaam, maar ook veel beter dan de traditionele kleigebouwen bestand tegen het klimaat van zowel de hete zon als de zware regenval. Het gecreëerde binnenklimaat is ook aanzienlijk koeler, een perfecte omgeving voor de kinderen om te leren.

In Mali is de samenwerking met de lokale gemeenschap en de onderwijsautoriteit (CAP, programmering en inspectie) nodig om een school te bouwen. In feite ondersteunt het dorp niet alleen de bouw, maar ook de kinderen, Dogon en Peul, om samen naar school te gaan.



De school was bijna klaar in november 2017



Duinfixatie | Tot dusver is op **152 ha** bij **15 dorpen** Euphorbia aangeplant ten behoeve van duinfixatie, in 2017 waren dat **34 ha**, waarop bijna **5000 planten** zijn aangeplant. Euphorbia laat zich goed stekken en vormt uiteindelijk dichte bosschages, waarmee vee buiten landbouwgrond gehouden kan worden.

Boszones | Tot dusver is **24 ha** bos aangeplant, in 2017 was dat **0,5 ha** - minder dan normaal, omdat dit jaar de focus op onderhoud van bestaande bosjes lag. We planten lokale soorten aan, die 'gewend' zijn aan het soms barre klimaat. In 2017 waren dat baobabs, een soort waarvan de bladeren een belangrijk bestanddeel van het dagelijkse menu vormen, en die zeldzaam is in de vlakte.

Erosiebestrijding | In 2017 zijn bijna **2400 zandzakken** gevuld en neergelegd om de erosie te remmen. Wij zoeken nog naar 'best practices' uit andere streken om de methodieken te verfijnen, en namen daartoe onder andere in november 2017 deel (als opdrachtgever) in het Academic Consultancy Training programma van de Wageningen Universiteit.

Kwekerijen | De kwekerijen werken goed, zij voorzien niet alleen de boszones van plantmateriaal, maar ook de boerenbomen komen ervandaan, en zij zullen in de toekomst ook de market gardens, de schooltuinen en de proefveldjes van het Lycée Professionel voorzien.

Ecotraining | In 2017 werden **255 vrouwen en mannen uit 67 dorpen getraind**, in drie groepen, in gebruik van biobestrijdingsmiddelen en aanplanten zonder water.

Boerenbomen | Tot dusver zijn bij **6 dorpen 158 bomen** aangeplant; in 2017 waren dat er **200**, aan zes boeren in Yendouma en Yougo Nah.

Expertise en Monitoring | In 2017 is door masterstudenten van de Wageningen Universiteit in het kader van de Academic Consultancy Training (ACT, begeleiding door wetenschappelijk medewerkers, vrijwel kosteloos) een deskstudie uitgevoerd op basis een door PPD en ADI opgestelde onderzoeksvraag. Binnen de Wageningen Universiteit is, omgekeerd, ook belangstelling voor de resultaten van het Groene Woestijn Initiatief. Dit leidt ertoe dat vanaf 2018 gericht en systematisch data worden verzameld over de Groene Woestijn projecten.

Vrouwentuinen | In 2017 is dit initiatief gestart; in januari 2018 zijn in Ibi en Yendouma **2 tuinen** aangelegd. Planning is om eind 2018 nog 2 tuinen te starten. Tezamen vinden daar **38 vrouwen** werk.

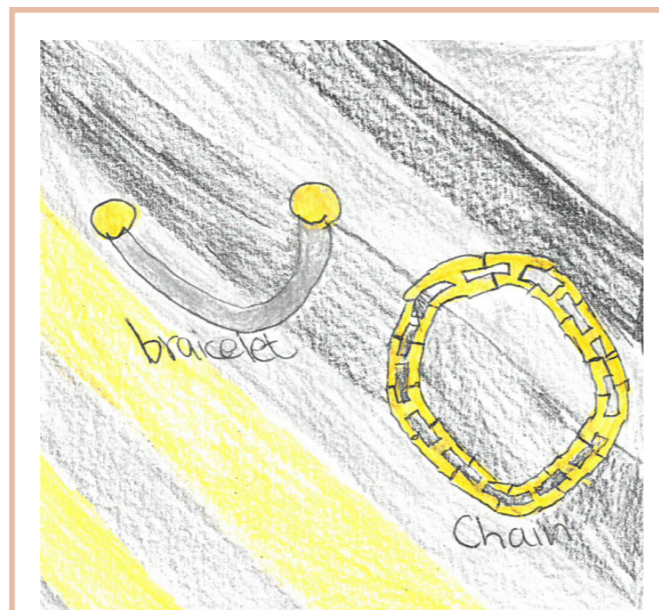
Houtbesparende fornuizen | in 2017 zijn **341 houtbesparende fornuizen** gemaakt en geplaatst.

De groene woestijn in 2017

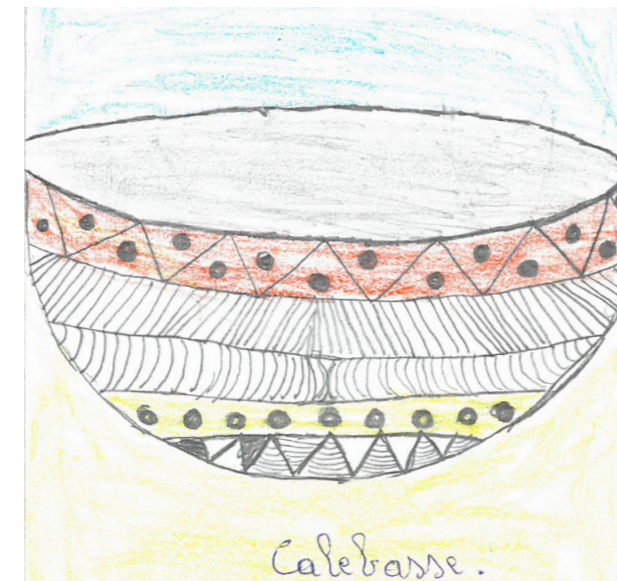
In februari 2017 reisden Rob van Leeuwen en Jan Joost Peskens onder leiding van Saïdou Temé langs de Groene Woestijn projecten in het Pays Dogon. Voor Rob was dit de gelegenheid om te kiezen voor een rol binnen PPD: stuwende kracht achter de Groene Woestijn. Hij was diep onder de indruk van wat al gerealiseerd is en van de toegewijdeheid en kunde van de medewerkers van ADI. En ook door het feit dat de projecten niet louter 'defensief' zijn (woestijn bestrijden), maar ook werken naar een toekomstbeeld, waarin een duurzame zonerings van landbouw, natuur en grasland kan ontstaan.



Bezoek van Rob van Leeuwen in februari



Dear pen-pal i gonna tell you about myself
I love dance and music i live in Netherland and my parents come from Surinam when i was a child toon ik in Suriname was had ik een boei gekocht die heel speciaal, omdat ik toen na een lange tijd weer naar Suriname was gegaan dus heb ik veel herinneringen eraan mijn boei is de kleur zilver & goud en ik had het 15 oktober 2017 precies een jaar om en ik ga het echt niet weg doen want het is heel speciaal voor mij. heb jij ook iets dat heel speciaal voor jou is?
groeten van: jay



Dear friend,
You have my greetings and hello to your missis. I have ~~one~~ thing to exchange with you. This thing is very important in the good kitchen. The village women like this. I want to become a good Cooker you like cooking?
friendly yours,
Oumou - Balam.

Schooltuinen in 2017

Op drie plaatsen is een begin gemaakt met de aanleg van een tuin: in Koundou, Senguenbengou en Sogodouroukoum. Een aantal perioden in het jaar kan er worden gewerkt in de tuinen en kunnen nieuwe tuinen worden aangelegd.

Bovenstaande tuinen kunnen verder ontwikkeld worden onder begeleiding van een speciaal aangestelde leerkracht in 2018 en 2019. Dit is mogelijk gemaakt door de J.C. Ruigrok Stichting, die twee tuinen financierde, Charity Stichting Rob Beers, PKN Gemeente Bloemendaal/Overveen en de Bloemendaal Golf Open. We hopen giften binnen te krijgen om meer tuinen op te zetten.



Schooltuin in Senguebengou

Correspondentie over erfgoed

In november 2017 zijn 5 schoolklassen in Amsterdam en Purmerend opnieuw gaan corresponderen met scholen in de omgeving van Sangha en Koro.

Erfgoed vormt deze keer het thema. Ze vertellen over hun familiegeschiedenis en over oude voorwerpen die thuis bewaard worden. Aan voorwerpen zitten veel dierbare verhalen. Door ze op te schrijven in briefvorm en zo over elkaar te lezen groeit begrip en inlevingsvermogen.

Wat is de betekenis van cultuur en hoe betreft ADI de bevolking bij het beschermen van het culturele erfgoed van de Dogon en de Peul. Gebouwen beschermen tegen vandalisme en restaureren, samen met dorpsgenoten en jongeren is een manier. Verhalen vertellen en opschrijven in de klas is dat ook. Op de scholen waar het onderwijsprogramma van l'AMI in praktijk wordt gebracht werkt ook de medewerker van de afdeling cultuur Boureima Temé. Hij geeft samen met de leerkrachten voorlichting over cultuurbehoud en de restauratie van historische gebouwen. Deze verhalen zijn belangrijk om te bewaren en aan elkaar door te geven. Evenals gebouwen zijn ze ook cultureel erfgoed.

Vrouwengroepen impact in 2017

Partnerschappen | 9 nieuwe partnerschappen met vrouwengroepen; totaal aantal groepen 72; totaal aantal leden 7374 vrouwen

Leiderschapstrainingen | 4 trainingen voor leiders van vrouwengroepen in epicentra Sangha, Koundou, Kamba en Plaine

Microkredit | 6790 vrouwen namen deel aan microkredit programma; totaal omvang programma €75.000

Alfabetisering | 6 vrouwengroepen getraind in 2017 (november 2016 - april 2017)

Kleermakerij | 25 vrouwen namen deel aan kleermakerij opleiding

Zeep maken | 4 vrouwengroepen opgeleid

WakaWaka | 663 lampen verkocht; 176 batterijen vervangen

Gezondheidsvoorlichting | 158 vrouwen hebben training of voorlichtingsbijeenkomsten gevolgd

Muskietenetten | 1682 muskietenetten uitgereikt

Laboratoire d'analyse

Na de voltooiing van het vaccinatiegebouw in januari 2017 zijn wij begonnen met een nieuwe toevoeging aan het ziekenhuis complex in Sangha: een laboratorium om vooral bloedonderzoek te doen. Het gebouw wordt gebruikt door de bevolking van Sangha e.o. ongeveer 40.000 mensen. De constructie is bijna klaar en we zijn momenteel bezig met het interieur.

De financiering loopt via de Italiaanse donoren Metis Africa. Zij durven niet meer in Mali te komen, maar inmiddels krijgen ze vertrouwen in ADI als uitvoerder van projecten.



Laboratoire d'analyse

Waterzekerheid in 2017

In 2017 is de meest aandacht bij de watervoorziening uitgegaan naar het project van de Blauwe Pomp. In Yougodougou is gewerkt aan de verbetering van de twee waterdammen. Het lukt helaas nog niet om met de dam water vast te houden tot in de droge periode van mei en juni. De verdamping in de rotsspleet waarin het reservoir ligt en waar de wind door waait, is te groot. De Entreprise Amatique Dara is begonnen met een 8 meter hoge waterdam bij het dorp Bongo waardoor veel water beschikbaar komt voor de tuinen en uienteelt.

De Blauwe Pomp

In december 2017 waren er 13 Blauwe Pompen geplaatst in de Dogon. Dat is minder dan verwacht maar er is veel kennis en ervaring opgedaan met de Blauwe Pomp zelf maar vooral ook met de waterproblematiek in de Dogon en hoe we een bijdrage kunnen leveren aan meer waterzekerheid voor de dorpen.



Installatie van de pomp

Wij durven te zeggen dat de Blauwe Pomp de beste pomp is die wij in het gebied van de Dogon tegenkomen. De pomp wordt door Fairwater steeds doorontwikkeld. Zwakke punten worden verbeterd mede door de feedback die wij geven.

In 2017 is het depot voor de Blauwe Pomp in Sangha opgeleverd. Het depot is de uitvalsbasis van het project en het begin van wat een onderneming "Pompe Bleue Mali" moet worden. In mei 2017 is de Toyota Landcruiser pickup voor de Blauwe Pomp aangekomen. Het is een nieuwe auto waarvoor in Nederland geen BPM of BTW betaald is en die daarom relatief goedkoop is.

De pompen op het plateau doen het goed maar de pompen in de vlakte bezorgen ons hoofdbrekens. Het probleem is dat het water daar op grote diepte zit en het debiet gering is. Het grondwaterpeil is ongeveer 20 meter aan de voet van de rotswand en daalt in de vlakte naar 80 a 100 meter. De Toyota pickup maakt het werk aan de pompen in de vlakte zonder verharde wegen, gemakkelijker maar de afstanden zijn groot en het transport is dus duur.

Programma Blauwe Pomp 2018

1 | Elke twee weken wordt een pomp geplaatst. **Minimaal 20 in 2018.**

2 | Er wordt **onderzoek** gedaan naar plaatsen waar een Blauwe Pomp oplossing kan bieden zodat er **steeds een programma is voor 20 pompen.**

3 | Er worden **contracten binnengehaald bij NGO's** zoals Unicef voor 25 tot 50 Blauwe pompen in 2018 en 2019.

4 | Op het **Lycée Professionnel** in Sangha wordt in 2018 begonnen met een **studierichting Water en Hygiëne.**

Omdat het aantal mensen in de dorpen toeneemt, willen de dorpen liever een motor op zonne-energie en een watertoren dan een handpomp. In 2017 is er uitgebreid met dorpen gesproken en is de behoefte en wensen geïnventariseerd. Het beeld is steeds hetzelfde. De Blauwe Pomp is te duur en men wil liever een watertoren. Nu we de situatie rond water in de Dogon veel beter kennen, hebben we het concept bijgesteld.



Blauwe Pomp depot

De Blauwe Pomp heeft een toekomst vooral in kleine dorpen of buurten en daar waar goed drinkwater nodig is. Het doel van het project is vooral waterzekerheid. De nadruk ligt daarom minder op het verkopen van de Blauwe Pomp en meer op zorgverlening op het gebied van watervoorziening. Voordat we een pomp plaatsen maken we een waterplan voor een dorp waarin de waterbehoefte en de watervoorziening wordt onderzocht en verschillende oplossingen worden aangegeven.

Met het dorp en de Regionale directie van de watervoorziening wordt dan de meest acceptabele oplossing geselecteerd en uitgevoerd. De dorpen betalen niet voor de pomp maar wel voor een onderhoudscontract waardoor de zekerheid van water groter wordt. We zoeken naar samenwerking met de Regionale Dienst watervoorziening en grote NGO's als UNICEF waarmee de toekomst van het project gewaarborgd kan worden.

Het Ministerie van Energie en Water in Mali, heeft de Blauwe Pomp als vierde handpomp officieel opgenomen in de lijst van toegelaten handpompen in heel Mali. Die toelating opent mogelijkheden.

Restauratieprojecten in 2017

Het behoud van het cultureel erfgoed in het Dogonland is nog steeds een van de doelstellingen van de stichting Partners Pays Dogon. In Nederland hebben we ons team versterkt: Marie Rehorst volgt het bewustwordingsprogramma, terwijl Bart Duvekot en Marta Rota de erfgoedprojecten verzorgen samen met Boureima Teme, onze collega in Mali.

Dit jaar heeft het Association Dogon Initiative (ADI) in samenwerking met de Mission Culturelle van Bandiagara (MCB) de herstelwerkzaamheden van drie Guin'na (familiehuis) begeleid in drie verschillende wijken in het dorp Nando (Dèguèri, Djèndo en Djambourou). Het werk, uitgevoerd in overeenstemming met de Unesco's Outstanding Universal Value Standards, begon op 15 april 2017 en duurde tot 2 juni 2017. ADI zorgde voor het water, het banco en een goede kwaliteit hout, omdat de gemeenschap moeilijkheden had om dit in het gebied te vinden. Boureima Teme, leider van Initiative Dogon Culture (IDC), heeft de ontwikkelingen van de restauraties nauwlettend gecontroleerd om achter de behoeften van de gemeenschap tijdens de uitvoering van het werk te komen. Hij legde ook aan de lokale bevolking het belang van hun dorp uit, hun cultuur en de bereidheid om hun rijke culturele erfgoed te behouden en te promoten. Jong en oud was betrokken bij de restauratie en het was een gelegenheid om de kennis en bouwtechnieken van generaties lang over te dragen.

Ook zal volgend jaar het onderwijs over de geschiedenis van de Dogoncultuur worden voortgezet. Bewustwording van de eigen cultuur blijkt enorm aan te slaan bij de leerlingen in de dorpen en zelfs hun leraren bleken heel nieuwsgierig naar het belang van de unieke geschiedenis van het volk de Dogon.

Drie huizen in Nando

De restauratie van 3 ginna's in de verschillende quartiers van Nando is gerealiseerd in 2017. Voorwaarde is dat het te restaureren huis bewoont blijft of wordt om zo bij te dragen tot het levend houden van de gemeenschap. Het is goed om te zien dat de restauraties in Nando geloof in de toekomst van het dorp opleveren.

1 | De Guin'na van Dèguèri

Dit is de belangrijkste Guin'na van het dorp. Het is een van de grootste bouwwerken, bestaande uit drie verdiepingen. Op de begane grond bevinden zich tien verschillende ruimten waar diverse families wonen. ADI zorgde voor hout voor de nieuwe balken en voor het water tijdens het restauratieproces.

2 | De Guin'na van Djèndo

Deze Guin'na is een gebouw van 1 verdieping. Naast het belang en de symboliek die het uitbeeldt, is het de plek waar alle mannen uit de buurt elkaar ontmoeten. De restauratie omvatte de renovatie van het dak, de restauratie van twee kamers en het pleisterwerk aan de buitenkant.

3 | De Guin'na van Djambourou

Anders dan in de overige buurten, waar de restauratie bestaat uit het veranderen van de houten balken en het herbouwen van bepaalde onderdelen, moest de Gin'na in Djambourou geheel worden herbouwd. Alles was ingestort en er was slechts een kamer over. De locatie is de ontmoetingsplaats van de inwoners van de buurt waar alle beslissende vergaderingen worden gehouden over het besturen van de buurt en de belangrijke gebeurtenissen die plaatsvinden.



DEGUERI

DJAMBOUROU

DJINDO

Drie huizen voor en tijdens de restauratie

Een drone in de Dogon

Als je aan drones denkt in Mali dan denk je aan het terrorisme in het noorden. Maar Bart en Jan Joost hebben een drone meegenomen op hun missie in november. Het leverde bijzondere beelden maar ook bijzondere waarnemingen op. De drone vloog voor de grotten van Toloy. Dezelfde grotten waar Herman Haan in de 60er jaren moeilijk naar opgehesen werd in een aluminium bol die hij door de Sahara naar de Dogon gebracht had. De drone kon bijna de grot invliegen en dat leverde bijzondere en nog nooit gemaakte beelden op.



De grotten van Toloy

De drone is ook gebruikt om de groene woestijn in beeld te brengen. Dat was meer dan een plaatje van bovenaf. Het bracht in beeld hoe de kale toppen van het duin zich verplaatsen en hoe de 'bosquets' die ADI omheind en beplant heeft zich kunnen handhaven tegen het oprukkende zand. Maar het meest interessant was de waarneming dat de toppen zich niet naar de rotswand verplaatsen maar ervan af. Dat was te zien aan de waaiers van zand rond de eenzame bomen die er nog staan. Het is nog maar een hypothese en in Wageningen kunnen ze onderzoeken of het echt zo is maar de met zand beladen wind die uit de woestijn komt keert tegen de rotswand en laat daarna het zand vallen omdat er een luwte ontstaat door te tegenwind uit de woestijn. Waar de rotswand ontbreekt is er ook geen duin.



Praktijkcollege studenten met de drone

Natuurlijk is de drone interessant en komen jongeren er massaal op af maar tegelijkertijd hoef je niet uit te leggen wat een drone is. Dat hebben ze allang ergens op de televisie gezien.



Groene woestijn gefotografeerd met de drone

Bezoek aan het Festival Dogon Bamako

Het bliksem bezoek van Jurriaan aan Bamako was op uitnodiging van het Festival Dogon "Ogobagnan". Een culturele manifestatie in de hoofdstad waar de cultuur van de Dogon werd getoond. Hier is zijn verhaal:

"Er waren dagen met dansers, muziek, presentaties van diverse technieken in het op het festival gebouwde "dorpje", vanzelfsprekend ook veel verkoop van producten uit Pays Dogon. Belangrijk thema van het festival was de verbondenheid in Mali tussen de diverse bevolkingsgroepen. Van alle bevolkingsgroepen waren er dus vertegenwoordigers met muziek en dans.



Activiteiten tijdens het festival

Op de drie dagen waar ik specifiek voor was uitgenodigd was er een conferentie met als thema het cultureel erfgoed, en de rol die ook Marcel Griaule (de fransen) en Joop van Stigt (de nederlanders) hierin hebben gespeeld of spelen.

Belangrijke conclusies zijn wellicht niet meteen te trekken. Er is duidelijk een jongere generatie die met hartstocht de cultuur wil beschermen en bewaren maar tegelijkertijd ook zien dat hierin een nieuwe richting nodig is. Interessant vond ik ook dat de nieuwe jongere generatie veel relativerender is over de betekenis van Griaule en het ware verhaal...



Lezing over het werk van Partners Pays-Dogon

Ze beschouwen het als te eenzijdig, te beperkt en zouden graag een breder verhaal zien ook meer van deze tijd. Binnen dat kader zien zij ook andere mogelijkheden voor het behoud en beheer. Het is voor deze generatie moeilijk om voorbij de heersende instituties te komen. Het feit dat zij duidelijk met nieuwe middelen beter overweg kunnen zal hun uiteindelijk die ruimte gaan geven.

Daarnaast was het festival opgedragen aan Joop van Stigt en werd er zaterdag middag 29 januari een *Attestation de Reconnaissance* postuum aan hem toegekend voor zijn werk en inzet voor de Pays Dogon. Dat mogen wij als team, PPD, meenemen naar de toekomst. En ook dank aan alle donoren die het werk mogelijk hebben gemaakt."

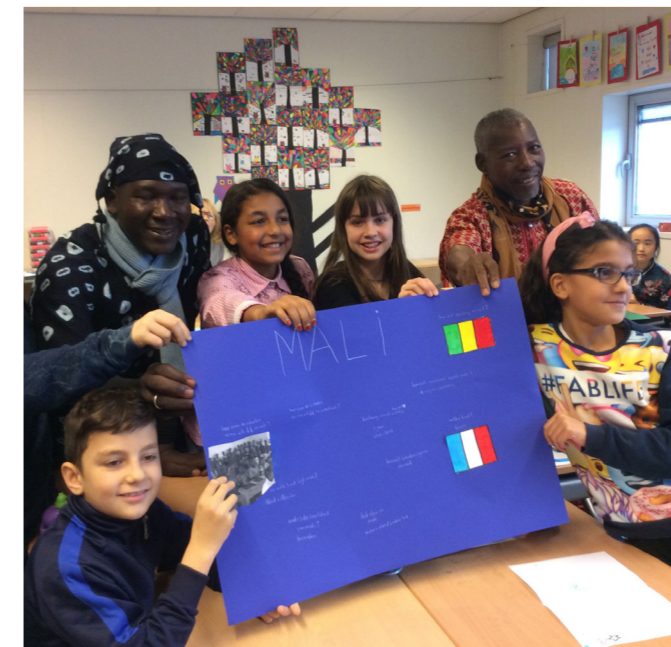


Erkenning voor Joop van Stigt, ontvangen door zijn zoon Jurriaan

Wat een bezoek kan doen

Het eerste bezoek van Saidou Teme en inmiddels het 5e bezoek van Amatigue kende een heel vol programma. Vooral overigens op hun uitdrukkelijk verzoek. Belangrijke doelstelling was daarnaast om met zoveel mogelijk leden van PPD te praten en kennis uit te wisselen en dat kunnen wij nu na afloop stellen is zeker gebeurd. Het is eigenlijk ondoenlijk om alle bezoeken te noemen en te beschrijven, maar een vogelvlucht van het bezoek is wel op zijn plaats.

Er zijn een aantal scholen bezocht: de Vrije School in Haarlem, waar ook nog een prachtige schooltuin bij is, de Kleine Kapitein in Amsterdam, de meubelvakschool in Amsterdam en de elektrotechniek- en metselopleidingen in Zaandam. De Universiteit in Wageningen om te praten over de voortgang en het onderzoek ten behoeve van de Groene Woestijn, nadat er al een bijeenkomst was geweest met de studenten die het onderzoek gaan doen. Saidou gaf er zijn eerste college met zijn mastersonderzoek uit Mali als start.



Kinderen van de Kleine Kapitein die deelnemen aan correspondentie

Een aantal bedrijven waar we al langer mee samenwerken en die kennis en producten leveren zoals de Groasis waterbox, waarvan er inmiddels 1000 worden gebruikt in Mali. Hoe werken ze en hoe kunnen we ze verbeteren. De Waka Waka, waarvan er ruim 4500 in Mali in gebruik zijn. Kunnen we meer batterijen krijgen want we repareren ze en dat is pas echt duurzaam, zo stelde Saidou. Het bezoek aan Closing the Loop.. Ja geweldig idee, het inzamelen van batterijen en telefoons. Er staan er reeds 7000 klaar in Mali maar hoe gaan we nu eigenlijk het transport naar Europa terug regelen. Bij Intercel praten over batterijenopslag en pv voor het Lycee in Sangha en onderwijs hierover, en bij Paul van Beers praten over de Pompe Bleu, over de knelpunten en oplossingen en zijn tomeloze inzet hiervoor.



Bezoek aan Vrije School Haarlem

Een aantal fondsen is bezocht om te praten over de lopende projecten en een mogelijke toekomst. De trefzekere voorbereiding van Saidou en het vertellen wat ADI doet gaf veel vertrouwen, hebben we gemerkt. Met de Turing Foundation gaan we in gesprek over de woestijn en de vrouwen, met het Prins Clausfonds over cultuuronderwijs en restauraties. En natuurlijk de bijeenkomst bij QRU waar vele donoren aanwezig waren.

Er waren een aantal zeer inspirerende bijeenkomsten georganiseerd met vrouwen en vrouwenorganisaties, vrouw en vaart, onderwijs door en met CCoca en een bezoek in Zuidoost en mogelijkheden in ondernemerschap. En praten over collectieven en gezondheidszorg.

Gelukkig hebben we ook nog een aantal culturele activiteiten gedaan zoals het bezoek aan het tropenmuseum in Amsterdam, museum volkenkunde in Leiden waar Herman Haan prominent te zien is en Sangha en Toloy (de Tellemgrotten), Nederlandse folklore, volop in discussie, Sinterklaas in Haarlem, en een onvergetelijk concert in Utrecht Tivoli. Tussen dit alles door werd er overal gekookt en gegeten. En vele gesprekken gevoerd over de toekomst van ADI en PPD, de samenwerking, de organisatie, de financiën, personeelsbeleid, groei... teveel om op te noemen.

Kortom niet vreemd dat Amatigue in QRU zei: "Ik vertrek met een rugzak vol kennis, inspiratie en vertrouwen voor de toekomst. En dat denken wij ook bereikt te hebben."



Inspirerende toespraak van Saidou tijdens de bijeenkomst in Qru

FINANCIËN EN PARTNERS



FINANCIËLE VERANTWOORDING

Financieel jaarverslag 2017

Het jaar 2017 is een gezond financieel jaar geweest voor PPD. De inkomsten zijn op niveau gebleven, na een record jaar in 2016. Wel dient opgemerkt te worden dat relatief veel te danken is aan legaten, welke in 2017 voor bijna 40% bijdroegen aan het resultaat. De inkomsten vanuit fondsen liepen iets terug, een punt wat de volle aandacht heeft van het bestuur in 2018. De wens is om de inkomsten uit fondsen te stabiliseren door een consistentere aanpak en grotere focus. Ook zal de mogelijkheid om PPD te steunen via legaten meer onder de aandacht worden gebracht.

We hebben de afdracht aan onze uitvoeringsorganisatie in Mali (ADI) op niveau kunnen houden. De PPD organisatie kosten bleven met een percentage van 1.6% van de inkomsten op een laag niveau. ADI in Mali heeft dankzij de afdracht van PPD met name geïnvesteerd in onderwijs, vergroening van de woestijn en vrouwen.

Balans PPD

De balans van PPD vertoont een gezond beeld. Er is een buffer die voldoende is om ADI over geruime tijd stabiele inkomsten te kunnen bieden in jaren dat de inkomsten een keer achterblijven bij de verwachtingen.

	2017	2016
ACTIVA		
Liquide middelen	366 533	351 544
TOTAAL	366 533	351 544
PASSIVA		
Kostlopende schulden	5 000	5 000
Eigen vermogen	346 544	346 544
Resultaat 2017	14 988	-
TOTAAL	366 533	351 544

alle bedragen zijn in euro's

Staat van inkomsten en uitgaven PPD

	2017	2016
INKOMSTEN		
Donaties fondsen	125 108	294 049
Donaties particulieren	115 512	192 864
Donaties legaten	165 944	-
Evenementen & overig	2 216	12 208
TOTAAL	408 780	499 121
UITGAVEN		
Overboeking naar ADI Mali*	355 000	353 814
Project uitgaven in NL:		
Onderwijs	19 778	35 000
Water	9 347	28 106
Groene woestijn	3 307	-
Organisatie:		
Accountants en administratie	2 032	1 427
IT (website en software)	2 884	1 200
Verzekeringen	303	303
Publicatie / PR	225	-
Overige kosten	916	9,062
TOTAAL	393 792	428 912
RESULTAAT	14 988	70 209

*BESTEDINGEN ADI IN MALI	2017
Onderwijs - bouw	84 407
Onderwijs - educatie	63 250
Water	27 525
Cultuur	11 243
Groene woestijn	56 383
Vrouwen en gezondheid	39 327
Microkredit expansie	15 000
Toevoeging aan reserves	57 865
TOTAAL	355 000

alle bedragen zijn in euro's

Begroting PPD en ADI 2018 - 2020

De gecombineerde meer jaren begroting van PPD en ADI laat een ambitieuze groei zien, een weerspiegeling van de ambitie van de teams in Nederland en Mali.

Er is een ambitie om de inkomsten – en met name de inkomsten uit fondsen – te laten groeien. Dit zal vragen om een uitbreiding van de deskundigheid op dit gebied, veel aandacht en focus van de diverse PPD werkgroepen, en een verdere uitbreiding van het aantal actieve vrijwilligers in NL. We voorzien dat in Mali de post onderwijs – zowel bouw als educatie – belangrijke speerpunten blijven. Er zal fors geïnvesteerd gaan worden in een verdere vergroening van de woestijn, en in water voorzieningen. Ook zal het microkrediet programma verder worden uitgebreid, en zullen investeringen in gezondheidsprogramma's voorzichtig worden opgeschaald.

	2018	2019	2020
INKOMSTEN			
Donaties fondsen	290 000	310 000	345 000
Donaties particulieren	65 000	70 000	75 000
Donaties legaten & overig	25 000	25 000	25 000
TOTAAL	380 000	405 000	445 000
UITGAVEN PPD			
Overboeking naar ADI Mali	335 000	357 000	395 000
Project uitgaven in NL	26 500	26 500	26 500
Organisatie PPD NL	18 500	21 500	23 500
TOTAAL	380 000	405 000	445 000
BEGROTING ADI MALI			
Onderwijs - bouwen	74 500	70 000	74 000
Onderwijs - educatie	68 000	70 000	74 000
Water	20 000	40 000	50 000
Cultuur	12 000	12 000	12 000
Groene woestijn	72 000	75 000	85 000
Gezondheid	8 000	10 000	15 000
Vrouwen	58 500	55 000	60 000
Microkrediet expansie	22 000	25 000	25 000
TOTAAL ADI	335 000	357 000	395 000

alle bedragen zijn in euro's

PARTNERS EN DONOREN

Beste donateurs en fondsen hartelijk dank!

We bedanken iedereen voor de geweldige bijdragen in 2017 en hopen op u en nog vele anderen wederom te kunnen rekenen in 2018 om het groeiend aantal projecten in de Dogon te kunnen realiseren. De volledige jaarrekening en balans 2017 is te vinden op de website van de stichting en is dit jaar opgesteld door accountantskantoor Atripel te Den Haag.

PR en communicatie

Ellen Vereijken | ontwerper huisstijl

Ellen Vereijken, gespecialiseerd in communicatie (OAK duurzaamheidsconcept), nam het initiatief om het nieuwe logo en de visitekaartjes te ontwerpen en te helpen bij de opbouw van de nieuwe website. Geïnspireerd door de kleuren van het landschap in het Dogongebied, creëerde ze de nieuwe huisstijl van de stichting. Iedereen was erg blij te zien hoe het nieuwe uiterlijk van de stichting tot leven kwam.

Websteks | nieuwe website

De praktische insteek van Partners Pays-Dogon heeft ons altijd enthousiast gemaakt! Vandaar dat we niet hoefden na te denken toen wij werden gevraagd weer een nieuwe website te ontwikkelen. Websteks heeft een "niet lullen maar poetsen" mentaliteit en deze zien we ook terug bij de mensen en projecten van Partners Pays-Dogon. Een mooi en leuk doel om ons voor in te zetten! We hebben er alle vertrouwen in dat PPD in de nieuwe samenstelling nog meer kan betekenen voor Mali en zijn inwoners.

in60seconds | presentatie video

We hebben animatiestudio in60seconds gevraagd om in 1 minuut uit te leggen wie wij zijn, wat we doen én hoe we dat doen. Geen eenvoudige opgave, want als Partners Pays-Dogon hebben we vaak eerder te veel dan te weinig te vertellen! Samen met in60seconds zijn we gekomen tot een helder verhaal, ondersteund door duidelijke beelden met een frisse uitstraling. Benieuwd? Bekijk de animatie op onze website!

Ons hele team bestaat uit vrijwilligers. Wij kunnen bestaan dankzij de vele partners in Nederland die een van de projecten vaak al vele jaren helpen. Partners Pays-Dogon heeft u ook in 2018 nodig om de groeiende ambitie en inspirerende toekomst in Mali waar te kunnen maken. En u weet zeker dat elke euro naar Pays-Dogon gaat en goed besteed wordt.

DONATIES 2017

M. Bovenberg, Mr.H.Veldhuyzen, A.W.M. Wolke, S. van Stigt e.o., H.A. van Stigt, F.D. Scheffel, Z.A. Wouters, J.J. de Bake-Amesz, A.A. Evers, Y. Dammers, Selders, Damstra, P.G. Laan, A.L.M. Heesakkers, A.H. Bosman, K. Reiss Manusov, J.F.J. van Berkel, J.J.J. Peskens, F.J.M. Sars, K.Rijnbout, J.H.Rijnbouts Koops, R.J. Boeters, Amstellanden Accountants, C.Stelleman, M.Stelleman van Stigt, A.R. van der Vegt, H.A. van Stigt, M. Don, W.Renkema, J.M. van der Vange, Diaconie Gem. Naarden Bussum, MGH Italiaander, A.S.K. v.d. Kuip, Mq. A.A. Krijger, J.F.J. van Berkel, Hr. M.S. Broeksma, A.W. Wolke / Wolke, H. de Jong Oostenbrink, R.F.M. Beekwilder en kinderen, A.N. Naalden, J.Benthem, F. Benthem van Beusekom, J.R. van Zwol, Scroping Club, Koster Advocaten, Bovenberg Veldhuyzen v. Zanten, A.H. van Stigt-Amesz, J.A. van Stigt, W.Reeskamp, AC. Bout-Watereus, J.J. van Berkel, Anton Jurgens Fonds, C.W. Meerkerk-Bongers, W. Renkema, J.I.M. van der Vange, A.M.C. de Koning, E.M. Ziegler-van de Ven, L.A. de Leeuw, P.G.A. Vereijken Ammerstol, Sidcon Milieutechniek B.V., Stichting WereldCoach, A. van der Velden, Boracay Holding B.V., A.A. de Leeuw, M.J. de Leeuw - van de Hoven, J.G.A. Amesz, H. Amesz-Barmantlo, J.L. de Leeuw, W.A. de Leeuw-Kremer, R.P.J. vd Ven, L.A.M. van de Ven-Reijnen, J.F. Strasters-Goudriaan J.F.P. Tilbusscher, L.T. de Leeuw, M.G. Polman, M. van de Ven Oudemans, W.M.P. Assink, Stichting Achmea, Stichting Dob Tree, Stichting Pioneers in Au, T.A. de Kraker, Stichting Unie NZV, De Turing Foundation, Haella Stichting, Iona Stichting, Soroptimist International - Club Raalte-Nijverdal, Gem. Bloemendaal, Diaconie Protestantse Ge., Stg. van Mourik Broekman, Borgman en Haakfondsen, A.J. Heijst v Maanen, St. RC Maagdenhuis, C.J.E. Venlet-Melchior, A.H.G. Rinnooy Kan, E.M. Rinnooy Kan-van der Du, C.D. Kuyken, M.M.T. Kuyken-Sluis, E.L.F.B. Raaymakers, O.J.M. Raaymakers-Kimman E.M. Zuidema, G. de Jongh, J.W.J. van Spellen, J.E.C. Herbermann Eichholtz, K.M.A. Consultants B.V., H.G. van Til, M en M.M.J. van Campen-Lorie, H.F.T. Tichelman, G.M.T. Tichelman-Kaspers, F. van der Wateren, J.A. Mulock Houwer, E.J.M. Meijer, M.M. de Priester, W.T.M. Huurman, P.J. vd Ham, M.E. Boersma, P.S. Boersma-Kuipers, R. de Vries Konijnenbe CJ, C.A.A. Mul, S.A. Tiersma, J.C. Heppener, M.L. vd Werff-Dekker, Hoorthuys Huizen



Partners Pays-Dogon

Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat 8

1054 RX Amsterdam

0031 20 6735762

www.partnerspaysdogon.nl

post@partnerspaysdogon.nl

bank: ING Bank, Amsterdam

tnv: Partners Pays-Dogon

IBAN: NL27 INGB 0004 5382 61

